

AKTUALNO Vprašanje

Gospodinjski biro imamo na Gorenjskem doslej le v Kranju, čeprav kaže, da bodo podobne gospodinjske servise ustanovili tudi v drugih gorenjskih mestih.

V teh birojih so zaposlene postrežnice, ki opravljajo gospodinjske usluge pri posameznih strankah. Dnevno delajo povprečno osem ur, nekatere tudi več! Kratkomalo zato, ker jih primanjkuje. Zadnje čase pa je

iz njihovih ust slišati čedalje bolj pogosto pripombe, češ da bi tudi njim pripadal 50% pribitek za dnevno opravljenje nadure. Točno. To jim pripada po veljavnih predpisih naše delovne zakonodaje.

Problem, seve, ni enostaven. Na eni strani ni moč preväliti povečanih izdatkov za plačilo nadur z golj na stranko, pri kateri dela postrežnice slučajno nadure, ker to ne bi bilo pravilno.

Povišati znesek za plačilo uslug (da bi tako ustvarili sredstva za plačilo nadur) pa zopet ne bi kazalo, ker so že sedaj le-te relativno drage.

Ali se morda ne bi dalo rešiti zadevo tako, da bi ObLO gmočno nekoliko bolj podprtli gospodinjske biroje, kar bi omogočilo postrežnicam uveljavljanje njihovih pravic, hkrati pa zagotovilo nadaljnje usluge državljanom, ki brez teh ne morejo biti?

Ni dvakrat reči, da tiči vzrok, da se postrežnice tako težko dobre, prav nekje okrog omenjenega problema...

I. A.

LETNO X. — ST. 13 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 15. FEBRUARJA 1957

GLAS GORENJJSKE

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

DELO JE KONČANO

V Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču so opravili analitski popis delovnih mest

Danes, morda že jutri, najkasneje pa v ponedeljek, bo delovni kolektiv Bombažne predilnice in tkalnice v Tržiču lahko prebral osnutek novega tarifnega pravilnika, ki je napravljen na podlagi temeljite analitske ocene delovnih mest. Nekaj izobešenih kosov papirja, popisanega številkami, pa prav gotovo ne bo moglo odsevati tako obsežnega in odgovornega dela, kot je bilo opravljeno. Dejstvo pa je, da bo novi tarifni pravilnik vsekakor pravilnejši in realnejši kot vsi dosedanji.

Z analitsko oceno delovnih mest so pričeli v BPT nekako pred tremi meseci. Komisija, ki so jo sestavljali predsedniki sindikalne organizacije, delavskega sveta in upravnega odbora, sekretar tovarniškega komiteja Zveze komunistov, vadja organizačijskega sektorja uprave podjetja in še nekateri drugi tovariši, so ta čas neumorno delali. Že med samim popisom je bilo slišati nekatere pripombe članov delovnega kolektiva, vendar so jih sproti odstranjevali in pojasnjevali, tako da sodijo, da je bil popis opravljen z največjo mero objektivnosti.

Pri analitski oceni delovnih mest so v Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču upoštevali naslednje činitelje: sposobnost in kvalifikacijo pri delu, kjer so upoštevali šolsko in strokovno kvalifikacijo, prakso, iznajdljivost in spremnost. Pri naporih so vzelji v obzir telesne napore, pazljivost in kon-

centracijo ter umski napor. Pri odgovornosti vsakega posameznega delovnega mesta so upoštevali odgovornost za delo, za pogonska sredstva ter zelo pomemben činitelj — odgovornost za ljudi. Delovni pogoji so vsebovali naslednje činitelje: temperaturo, ropot in tresljajo, voda in kislina, blesk in temo, prah, umazanje, delo na odprttem prostoru, vpliv plina, pare in vlage ter nevarnost nesreč.

Vsi ti navedeni činitelji in kriteriji so hkrati določila tarifne postavke za posamezno delovno mesto, ne glede na to, ali dela na nekem delovnem mestu Peter ali Pavel. Tako dobijene postavke za posamezno delovno mesto bodo ostale neizprenemljene, izprenili pa jih bodo le v primeru, če bodo pogoji dela spremenjeni.

Razen teh utrjenih tarifnih postavk, na podlagi katerih bodo delavci oziroma uslužbenici prejemali plačo, pa bo določen po posebni tabeli še individualni dodatek v odstotkih oziroma dinarih na plačo, pač z ozirom na delovni staž v podjetju in starost posameznika pri vstopu v podjetje. S tem posebnim dodatkom bo skušalo podjetje vzpodobiti zvestobo delavcev do podjetja. Ta dodatek na plačo bodo začeli uveljavljati že takoj prvo leto delovnega staža, za starejše delavce od 30 let. Ta dodatek, ki bo v začetku majhen pa bo vsako leto večji. Mlaj-

Bombažna predilnica in tkalnica v Tržiču

šim od 30 let pa bodo dajali ta dodatek že po dveh oziroma treh letih staža v podjetju.

Mimo tega »zvestobnega« dodatka pa je podjetje uvedlo še dodatek za individualno sposobnost delavca ali nameščenca. Možno je namreč, da dela na nekem delovnem mestu človek, ki je boljši kot to zahteva sam analitski popis delovnega mesta. Tu se predvsem upošteva pridnost, vestnost in kvaliteta dela. Iz tega izhaja, da potem tak delavec zaslubi večjo plačo kot pa povprečen delavec ali nameščenec na ustreznem delovnem mestu.

Da bi to oceno čim bolj objektivno sprovačali, bodo delavce in nameščence ocenjevali vsakih 6 mesecov, vodilni kader od podmojstra navzgor pa vsake 3 meseca. Pri vodilnem kadru bodo zlasti upoštevali naslednje činitelje: strokovno znanje, učinkovitost vodenja podrejenih, iniciativnost, kvaliteta in hitrost dela, priljubljenost pri ljudeh, prisotnost na delovnem mestu, sodelovanje z nadrejenimi, vodenje in disponiranje in slednjih disciplinarnosti. — Oceno vodilnega kadra bodo opravili tako, da bodo v navedenih rokih ocenjevali vsakega posameznika v njegovi prisotnosti. Na ta način se

hočejo v »BPT« izogniti sleherni neobjektivni oceni. Jasno je, da bo pri tem »odilm« kadar prisiljen odkrito razpravljati s podrejenimi, le-ti pa bodo svoje napake, v kolikor jih imajo, lahko učinkoviteje odpravili.

Prejemki delavcev oziroma nameščencev se bodo v »BPT« torej sestojali iz osnovne tarifne postavke, ki je stalna ter iz gibljivega dela, ki bo upošteval že omenjeno zvestobo podjetju in kvaliteto posameznega delavca oziroma nameščenca na določenem delovnem mestu.

Dokaj obsežno delo je torej opravljeno. Vendar to je šele začetek. Začetek smotrjenega in pravičnejšega nagrajevanja delavcev oziroma uslužbencev. Če bodo v »BPT« tudi poslej vsakodnevno zasedovali delo posameznikov in morebitne spremenjene pogoje posameznih delovnih mest — kar bodo morali, če bodo hoteli tudi v prihodnji pravilno nagrajevati posameznika — bo to brez dvoma vplivalo tudi na večjo proizvodnost dela in proizvodnjo. Kaže, da bo v »BPT« to možno, saj se bo novo ustanovljeni organizacijski oddelek podjetja v glavnem bavil s to problematiko.

I. A.

Ljudski poslanci proučujejo delavsko in družbeno upravljanje v kranjskem okraju

Te dni so se mudili v našem okraju člani odbora za organizacijo oblasti in uprave Republike zborna Ljudske skupštine LRS. Ljudski poslanci so obiskali delavske sante v »Savici«, »Iskri« in »Tiskanini« in v »Niko« v Zelezničkih ter zadrugah Češnjica, Zab-

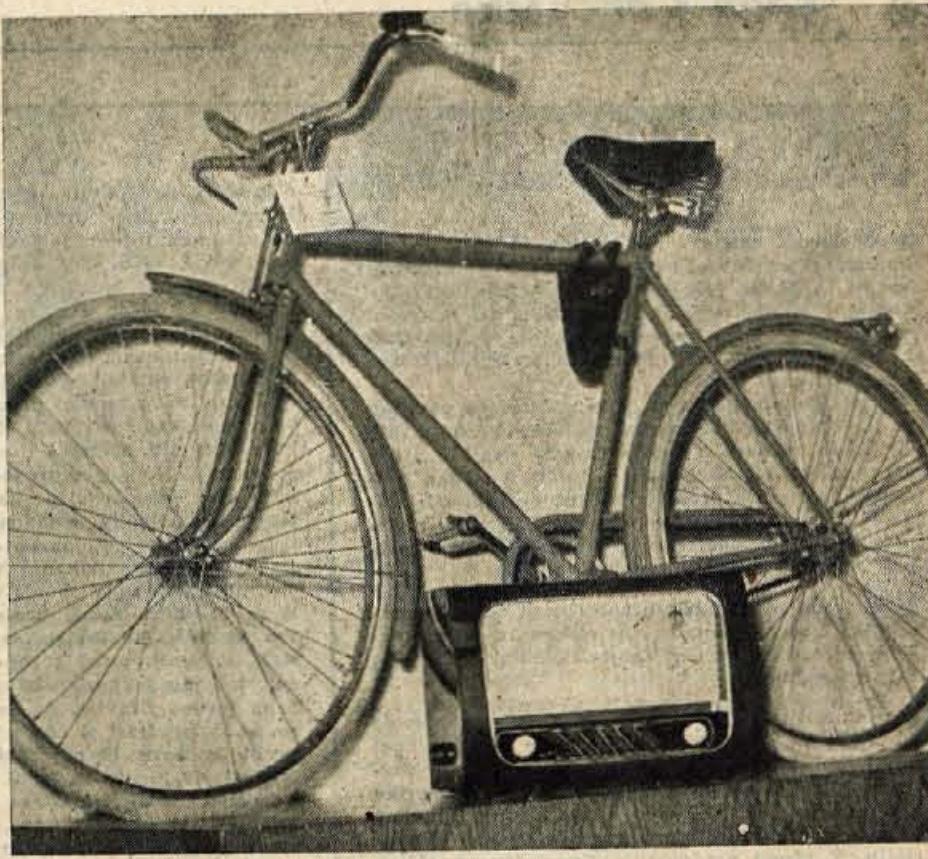
nica in Hotavlje, razen tega pa so razpravljali tudi s predstavniki nekaterih občin, Trgovinske, Gostinske in Obrtne zbornice, Turistične zveze, OZZ, poslovnih in prizvajalnih zvez, potrošniških svetov, Narodne in Komunalne banke, Zavoda za socialno zavarovanje in drugih.

Tudi kmečka mladina bo delala ob morju

Otok Senjak, ki leži v neposredni bližini Pule in spada v sestav Brionskih otokov bo postal že letos prijetno letovišče mladine kranjskega okraja. Gradbena dela bodo nadaljevali vse leto. Sklenjeno je bilo, da bodo v mesecu aprili delali na otoku tudi kmečki fantje in dekle. Res je, da je spomladi na polju precej dela, toda interesentov za mladinsko delovno brigado, je med gorenjsko kmečko mladino precej. Brigada bo odšla na otok 1. aprila in bo delala mesec dni. Dnevno bodo delali 8 ur, ostali čas bodo prebili na kopanju, različnih športnih igrah, tekmovanjih, ogledali si bodo bližnjo okolico itd. —

V ZVEZO KOMUNISTOV VEČ MLADINE

V torek, 12. t. m. je bila v Zelezarni Jesenice letna konferenca komunistov. Na tej so med drugim ugotovili, da osnovne organizacije ZK v tovarni premalo skrbijo za podmladek. Okrog 200 mladincev je izjavilo, da se želijo vključiti v Zvezo komunistov, vendar so jih nekatere osnovne organizacije v Zelezarni v mnogih primerih odklanjale. Med 981 člani ZK v tovarni je le 53 mladincov, dasiravno je v podjetju zaposlenih 1682 mladincov in mladink; med njimi so številni, ki zaslužijo, da postanejo člani ZK.

NA TRETI STRANI:

RAVNO VI BOSTE

morda imeli srečo na nagradnem žrebanju

naš razgovor

V VELESOVEM RASTE NOV DOM

Anton Jereb je predsednik aktivista mladih zadružnikov in Kmetijske zadruge v Velesovem. Ko sva se menila o njejegovem delu, mi je med drugim rekel tudi tole:

»Vse naši delo je v zadnjem času usmerjeno v dograditev zadružnega doma v Velesovem. 9. decembra lani smo pričeli z deli. Sedaj je stavba že pod streho, delo pa smo prekinili zaradi neugodnega vremena.«

»Kažejo vaščani razumevanje za dograditev doma?«

»Nekaj jih je sicer bilo, ki so skušali ovirati delo, vendar je volja večine zmagala. Dom je sedaj pod streho, kar je za govino, skladisče, predvsem pa

sluga predvsem naših ljudi, ki so pomagali s prostovoljnim delom. Dve nedelji so udarniško delali vsi člani aktivista mladih zadružnikov in tudi drugi vaščani. Ko smo betonirali ploto, je pri delih sodejivalo okoli 40 ljudi, ki so zabetonirali okoli 9000 kg cementa. Razen tega je skoro vsak član zadružne prispeval za dom nekaj lesa, drugi pa so prostovoljno prevzeli pesek in opoko.«

»Bodo vsi prostori v domu namenjeni kmetijski zadruži?«

»V domu bodo našli streho tudi gasilci. Najprej pa namerovamo dograditi prostore za tr

zbiralnico mleka, ker vozijo se dačaj mleko tudi po 3-km daleč.«

TE DNI PO SVETU

Japonsko zunanje ministrstvo je objavilo, da bo japonska vlada v primeru, če bi utrpela kakršnokoli škodo pri poskusni eksploziji britanske vodikove bombe, odločeno protestirala pri britanski vladi. V Londonu so namreč sklenili, da bodo prihodnji mesec na Božičnih otokih preizkusili svojo novo vodikovo bombu.

Zunanji minister Kiši je v parlamentu povedal, da bo Japonska še naprej odločno nasprotovala britanski nameri. Tokijski časopis »Asahi« predlagajo, naj bi Japonska poslala ljudstvu Velike Britanije poziv, naj prepreči poskuse eksplozije vodikovih bomb. Tudi japonski socialisti so v sredo pozvali socialistične stranke drugih dežel, naj podpro Japonsko v njeni zahtevi.

V sredo se je načelnik političnega odbora predsednika Naserja sestal s sovjetskim in čehoslovškim veleposlanikom v Egiptu. Z njim se je daje razgovarjal.

Sovjetska delegacija je v sredo zvečer zahtevala od Generalne skupščine Združenih narodov, naj takoj prouči vprašanje »nevarnosti za mir in varnost, ki so jo ustvarile Združene države Amerike z Eisenhowerjevo doktrino o politiki na Bližnjem Vzhodu in načrti o novih ameriških vojaških oporiščih. V pismu predsedniku Generalne skupščine je sovjetska vlada zahtevala, da je treba to vprašanje proučiti še pred koncem sedanjega zasedanja Generalne skupščine.

V političnem odboru Organizacije združenih narodov so nadaljevali debato o alžirske vprašanju. Razpravljali so tudi o predloženih resolucijah. Dejstvo, da francoske delegacije na tej seji ni vodil francoski zunanjini minister Pineau, si večina diplomatov razlagata tako, da Francija ne prizna nobenega priporočila Organizacije združenih narodov glede Alžira.

Australiec Spender je podprt resolucijo nekaterih držav Latinske Amerike in Italije, da bi uredili alžirsko vprašanje s pogajanjem med francosko vlado in predstavniki Alžira. — Britanski delegat Cabot Lodge se je prav tako izrekel za resolucijo. — Indijski predstavnik Krišna Menon pa je v svojem razgovoru izjavil, da vprašanje pristojnosti Organizacije združenih narodov glede Alžira v tej razpravi ni bistveno, ker bi bilo brez pomena sprejeti resolucije, če si šele zastavljamo vprašanje, ali je OZN pristojna, da obravnava alžirski problem ali ne.

Odbora ameriškega senata za zunanje zaževe in za oborožene sile sta zavrnila predlog, naj bi iz Eisenhowerjevega načrta o politiki na Bližnjem Vzhodu izvzeli pooblastilo za dodelitev 200 milijonov dolarjev za gospodarsko pomoč. Predlog o tem je stavila skupina demokratskih senatorjev znamenom, da bi Eisenhowerjev načrt omejili na uporabo oboroženih sil. Toda predlog je bil zavrnjen.

Z Dunaja poročajo, da so se narodna stranka in neodvisni sporazumeli, da bodo za predsedniške volitve v Avstriji kandidirali profesorja medicine na dunajski univerzi dr. Wolfgangga Denka, ki ne pripada nobeni stranki.

Vojaško sodišče v Budimpešti je obsodilo 5 ljudi na smrt, ker so brez dovoljenja nosili orožje. Vsi obsojeni so prosili za pomilostitev, vendar je sodišče dvema prošnji zavrnilo ter so ju v sredo ustrelili.

IZDAJA CASOPISNO ZALOŽNIKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNİK / UREJNA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNISTVA ST. 475, 397 - TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJIKIH IN PETKIH / LETNA NAROCNINA 600 DINARJEV, MESECNA 50 DINARJEV

LJUDJE IN DOGODKI
AFERA S PISMOM

Moskva je tokrat pripravila Bonnu nemajno presenečenje. Se pred nekaj dnevi je sovjetski predsednik vlade Bulganin napisal pismo kanclerju Adenauerju in to je zbudilo vrsto radovednih ugibanj. Medtem ko so v Zahodnonemški prestolnici trdovratno odbijali, da bi povedali kaj več o vsebinu pisma in se je stari kancler zarotil, da ne bo črnil niti besedice o njem, so ga v Moskvi brez predhodne privolitve bonnske vlade kar na lepem objavili. Ta nenadna poteka sovjetske diplomacije je zmedla politike v Zahodni Nemčiji, novinarji so se skoraj stepili za besedilo pisma, braclci in vsa nemška javnost pa so obstali bolj ali manj razočarani nad vsebino tolikanj skrivnostnega pisma. Pravijo, da so vsi sovjetski predlogi le stare teze, zavite v nove besede. Zato si javnost ni mogla razložiti niti Adenauerjevega trmastege prikrivanja vsebine pisma, niti moskovske indiskretnosti in naglece, s katero so v Kremiju pohitili, da bi objavili pismo svetu.

Se pred nedavnim je bilo čutiti, da se v Zahodnonemški prestolnici taja led nepristopne in togo politike »poslednjega Mohikanca« hladne vojne, kot pravijo Adenauerju. Vsa ta spodbudna znamenja pa je na mah ovrgel govor zunanjega ministra

von Brentana, ki je pred zbranimi poslanci Bundestaga (nemškega parlamenta) znova ponovil vse stare teze nemške politike: strogo povezanost z Zahodom, oborožitev nemške armade in odbljanje slehernega tesnejšega zbljanja z Moskvo.

Brijkone so sovjetski politiki ob tem govoru začutili potrebo, da znova poudarjajo nekatere osnovne postavke svoje politike do Zahodne Nemčije, hkrati pa opozorijo Adenauerja na škodljivost njegove enostranske povezave z Zahodom. V pismu zato ne manjka očitkov na račun kanclerjeve politike, ker ni izkoristila številnih ugodnih prilnosti za zbljanje in tesnejše sodelovanje s SZ.

Ta očitek pa je poleg mnogih drugih kaj hvaležna voda na mlin opozicije, ki že daje časa napada vlado zaradi njene politike.

V svojem pismu Bulganin znova poudarja nasprotovanje SZ nemški oborožitvi, zlasti opremljanju nemške armade z atomskim orožjem, izključni blokovski povezavai Bonna z Zahodom itd. To niso samo resna svarila Adenauerjevi vladi, mar več tudi odkritje podpora opozicijskim socialdemokratom in li-

beralcem, ki se v vseh teh vprašanjih jasno razlikujejo od vladne krščanskokademokratske stranke.

Podpora Ollenhauerju, voditelju socialdemokratske stranke, je tembolj nevarna za Adenauerja, ker tudi na drugi strani, v ZDA kažejo več zanimanja za glavnega tekmeča sedanjemu kanclerju. Prav te dni je nameč podatelj socialdemokratske opozicije odpotoval prek oceana na sicer neuradni obisk, ki pa ne izključuje tudi uradnih stikov. Doslej je Washington vedno stavljal vse svoje karte le na Adenauerja in je pustil docela vnenam drugo najmočnejšo zahodnonemško stranko. Rahlo spogledovanje z morebitnim novim kanclerjem onstran Atlantika zato resno majec doslej trdne Adenauerjeve postojanke, tako doma kot tudi na tujem, se pravi v ZDA.

Bulganinovo pismo pa je namenjeno tudi predstavnikom industrijskih krogov, ki posredno predlaga povečanje trgovinske menjave med obema državama. To je seveda za nemški veliki kapital zelo zapeljiv namig, ki se mu le stežka upirajo. Prav tako se pismo obrača tudi na vse nemško ljudstvo, zlasti

tam, ko vnovič načenja vprašanje zdržujoče obeh delov Nemčije, vprašanje, ki je za vsakega Nemeča najbolj boleče.

To so razlogi, zakaj si je Adenauer prizadeval prikriti vsebino pisma pred nemško javnostjo, Moskvi pa se je mudilo s čimprejšnjo objavo. Toda tudi Adenauer se ne bi dosti zmenil za sovjetske diplomatske mane in bi se počutil varnega v svoji blokovski in od Zahoda podprt trdnjavlji, če ne bi bilo še enega važnega momenta. Zahodna Nemčija je nameč pred volitvami v novi parlament. Čeprav bodo te volitve šele jeseni, se je že zdaj začela ostra predvolilna bitka, v kateri so zainteresirane tudi sile izven Nemčije. V tako kočljivem položaju lahko postane usoden vsak ne-premisljen korak. In Adenauer je prisiljen pozorno in skrbno pretehati vsako potezo, preden jo storii, trikrat premisliti vsako besedo, preden jo izgovori. Ko so v Moskvi nepriskakovano objavili besedilo pisma, je vzvalovali srd v žilah starega kanclerja in je hotel nemudoma odgovoriti. Toda zmagala je razsodnost, ki jo narekuje nevarna bližina prihodnjih volitev. In tako se je Adenauer odločil za odgovor šele drugi dan, potem ko je dolga noč dala dovolj časa za premislek in za trezen odgovor.

MARTIN TOMAZIC

kratko, vendar zanimivo

LEP PRIMER
POŽRTVOVALNOSTI

Ker si je d'rigent Prešernovega pevskega zborna, tov. Peter Lipar pred dnevi na poledeneli cesti hudo poškodoval nogo, se je po Kranju razširila vest, da bo tradicionalni koncert Prešernovega pevskega zborna v počastitev 108. obletnice smrti Franca Prešerja, odpadel. Vse je kazalo, da bo ostalo Prešernovo mesto – Kranj letos brez proslave. (Op. p.: Slabu plaćujemo svoj dolg Prešernu, kajti proslave v pravem pomenu besede sploh ni bilo!) — Zavedajoč se pomembnosti tega koncerta je tovarš Peter Lipar, mavčevemu oklepnu in vsem stalnim neprijetnostim navkljub, vodil zbor, čeprav so ga na koncert tako rekoč prinesli. S.

PRVIH 2000 PIŠČANCEV
SO RAZPOSALI

Selekcija postaja in valilnica na Križu pri Kamniku je odprla prvi inkubator čivkajočega zaroda. 2000 piščancev so že oddali na napredna kmečka gospodarstva. Letos so na novo uveli pasmo New Hampshire poleg Rhode Island, ki so jo do sile največ gojili. Razpoložili so tudi križance obeh vrst, zdaj pa pridejo na vrsto jerebčaste štajerke, štajerk in leghornčeve. Letos namenljajo razdeliti po kmečkih gospodarstvih več tisoč piščankov pod zelo ugodnimi pogoji. S tem bodo na deželi uveli namesto slabu donosnih domačih križancev najboljše pasme nesn.c. Z.

V MEDVODAH SO UVEDLI
DEŽURNO SLUŽBO V SPEDE
RIJSKIH PRODAJALNAH

Delovni ljudje so tudi v Medvodah izrazili željo, naj bi bile trgovine odprte tudi ob sobotah v popoldanskih urah. Grosistično podjetje »Sava« je na željo potrošnikov uvelio dežurno službo, ki jo menjuje opravljata trgovski poslovalnici pri Sajovicu in Merješču. I. P.

POŽAR ZARADI PEPELA
V HLEVU

Dne 7. februarja okoli pol tretje ure zjutraj je začelo goreti na gospodarskem poslopju Vladislava Jamarja v Poljanah. Ogenj se je razširil na stanovalni hiši, last Stanislava Osredkarja. Škode na obeh poslojih je okoli 2,600.000 dinarjev. Požar se je vnel zaradi malomarnosti stanovalca Franca Snožnika. Prejšnje popoldne je ta odnesel v hlev posodo z vročim pepelom, ki ga je pobral iz kmečke peči. Pepel je v hlevu stresel v lesen zabolj, ki se

SOLA ZA STARŠE
TUDI NA JESENICAH

Svoboda »Tone Cufars« na Jesenicah, ki vključuje izobraževalni odsek Ljudske univerze, bo organizirala šolo za starše. Ciklus vzgojnih in zdravstvenih predavanj je že sestavljen. Predavanja se bodo pričela 21. februarja in nadaljevala vsak četrtek v dvorani Delavskega doma. Predavalci bodo znani predavatelji – strokovnjaki, zato je zanimanje za to šolo izredno veliko.

V MEDVODAH SO UVEDLI
DEŽURNO SLUŽBO V SPEDE
RIJSKIH PRODAJALNAH

Delovni ljudje so tudi v Medvodah izrazili željo, naj bi bile trgovine odprte tudi ob sobotah v popoldanskih urah. Grosistično podjetje »Sava« je na željo potrošnikov uvelio dežurno službo, ki jo menjuje opravljata trgovski poslovalnici pri Sajovicu in Merješču. I. P.

POŽAR ZARADI PEPELA
V HLEVU

Dne 7. februarja okoli pol tretje ure zjutraj je začelo goreti na gospodarskem poslopju Vladislava Jamarja v Poljanah. Ogenj se je razširil na stanovalni hiši, last Stanislava Osredkarja. Škode na obeh poslojih je okoli 2,600.000 dinarjev. Požar se je vnel zaradi malomarnosti stanovalca Franca Snožnika. Prejšnje popoldne je ta odnesel v hlev posodo z vročim pepelom, ki ga je pobral iz kmečke peči. Pepel je v hlevu stresel v lesen zabolj, ki se

je nato vzlagal. Ta nesreča naj bo v svariilo vsakomur, ki pepel morda prav tako neprevidno odlaže.

ZOPET NEPRAVILNO
PREHITEVANJE

Dne 11. t. m. ob 13.15 uri se je dogodila prometna nezgoda na cesti I. reda pred gostilno Marinšek v Naklem. Voznik tovornega avtomobila Franc Ravnikar je nepravilno prehitel in poškodoval traktor, ki ga je vozil Bogomir Križnar. Tovorni avtomobil je postal nepoškodovan, na traktorju pa je bila škoda ocenjena na 20.000 dinarjev.

ZALETEL SE JE V ZELEZ
NISKE ZAPORNICE

V pondeljek, 11. februarja ob 18.20 uri se je na cesti II. reda Kranj – Tržič motorist Franc Pavčič iz nepravidnosti zaletel v železniške zapornice v Križnah. Dobil je lažje telesne poškodbe.

V ZELEZARNI JESENICE
SO ZE PRIČELI S PRIPRAVAMI
ZA KONGRES DELAVSKIH
SVETOV JUGOSLAVIE

V sredo popoldne je bilo na Jesenicah prvo posvetovanje predstavnikov obratnih delavskih svetov, obratnih sindikalnih odborov, predstavnikov osnovnih organizacij ZK in drugih iz Zelezarske Jesenice o vprašanju kongresa delavskih svetov Jugoslavije, ki bo od 25. do 27. junija v Beogradu. Na sestanku je bil pojasnjen namen kongresa. Izvolili so tudi predsedniške komisije za pripravo kongresa, ki bodo izdelali referat, poskrbeli za realizacijo zaključkov kongresa in potrdili metodo dela. V četrtek je bilo drugo posvetovanje, na katerem so nadaljevali z delom in izvolili člane posameznih komisij.

USPEL KLAVIRSKI KONCERT
V KRAJNU

Pretekli ponedeljek se je predstavil kranjskemu koncertnemu občinstvu s solističnim koncertom zagrebški pianist Marjan Feller. — Spored je obsegal dela iz svetovne klavirske literature mojstrov Bacha, Busonija, Beethowena, Chopina, Prokofjeva, zlasti pa je ugašala interpretacija Liszta — Mefistov valček, kjer je umetnik pokazal odlično tehniko. Ceprav je bilo mestoma čutiti hladno, vendar mojstrsko interpretacijo, moramo priznati, da je pianist M. Feller poslušalce, ki so se tokrat udeležili koncerta v večjem številu kot stari način dela s kmečko mladino.

TOMO BREJC
PREDAVAVAL V MEDVODAH

V kratkem razdobju je zvezni poslanec Tomo Brejc že dvakrat pri-

MANJ NESREČ -
VEČ NAGRAD

V podjetju »Kamnik« so odpravili mnogo tehničnih posmanjkljivosti, da bi zagotovili varnejše delo. Aktiv HTZ je zelo delaven. V oddelkih vsak teden pol ure obravnavajo varnostne ukrepe. Za osebno zaščito so uporabili tri milijone dinarjev. Namesto dosedanjih kokel so nabavili zaščitne usnjenje čevljive in uvedli nov kroj zaščitnih delovnih oblik. Izdeli so tudi pravilnik o nagrajevanju vseh članov posameznega oddelka, v katerem se bo zniževalo število obratnih nesreč po določeni lestvici. Po treh mesecih tekmovanja je število nesreč zaradi neprivednosti znatno padlo. Razdeljenih je bilo za 126.000 din narad.

šel med svoje volivce v Medvode. Pred dnevi je predaval o zasedanju zvezne skupščine in o družbenem planu za tekoče leto. Odgovor je na vrsto vprašanju o kmelijstvu in delitvi dohodka.

I. P.

RAZPRAVA
O LEKARNIŠKI SLUŽBI
NA GORENJSKEM

Včeraj je bila v Kranju seja Sveta za zdravstvo OLO Kranj. Člani sveta so razpravljali o lekarniški službi na Gorenjskem ter o investicijah splošne bolnice na Jesenicah v letosnjem letu.

I. A.

26. SEJA OLO JESENICE

V sredo je bila 26. seja OLO Jesenice, na kateri so sprejeli spremembe raznih odbokov ter predloge posameznih svetov. Ukinili so odlok o oddajanju opremljenih sob potnikom in turistom in spremeni odlok o javnem redu in miru, o dnevninah in kilometri, o uvedbi turistične takse in še nekatere. Sprejeli so predlog o ustanovitvi komunalne banke na Jesenicah, o pavilizaciji 39 podjetij za tekoče leto, o likvidaciji Krojaškega podjetja v Kranjski gori, pristali so na likvidacijo mesarskega podjetja »Zadružnik«, potrdili likvidacijsko bilanco

NAŠ ČAS RES KAJ TAKEGA NE TRPI

Na članek »Naš čas kaj takega ne trpi«, objavljen v Glasu Gorenjske 3. 12. 1956 smo prejeli naslednji odgovor delavskega sveta Tovarne verig v Lescah:

Strinjam se s piscem članka, da je občni zbor sindikalne podružnice Tovarne verig, Lesci, potekel zadovoljivo, kar pa je vsekakor odraz pozitivnega dela celotnega kolektiva čez leto. To je pa tudi vse, v čemer se s pisem članka DS strinja. Vse ostalo smatramo kot neobjektivnost in nepočutnost o razmerah v podjetju.

Iz vsebine članka se jasno čuti, ki je naperjena osebno na to, da se diskreditira ugled direktorja podjetja v očeh kolektiva in javnosti. To, da je direktor podjetja poročal o gospodarjenju podjetja, ne pa predsednik sindikalne podružnice, je samo formalnost, ki je v našem kolektivu že udomačila in je to že stalni dogovor med upravo podjetja in vodstvom sindikata, kar nima nobenega namena zmanjšati vloge sindikata, temveč nasprotno, da je večje možnosti za kritično presojo poročila sindikalnim organom.

Ni res, da direktor v svojem gospodarskem poročilu ni dovolj kritično prikazal vzrokov za slabo izpolnjevanje plana. Ravno nasprotno, iz zapornika občnega zborna je razvidno, da so bili ti vzroki točno in jasno navedeni ter so: pomanjkanje električne energije, pomanjkanje surovin, stagnacija na trgu za posamezne artikle, ki se prizvajajo na specjalno za to dolženih strojih, ustavljen izvor nekaterih artiklov kovačnice (plužni deli), kjer so bile prostete kapacitete, premajhne kapacitete za vzdrževanje strojnega parka zaradi dotrajanih strojev in pa delno tudi premalo konstruktivne kontrole in pravčasnih ukrepov za to odgovornih ljudi. Iz tega je moč ugotoviti, da so v poročilu zajeli vsi objektivni razlogi, ki so vplivali na nedoseganje plana proizvodnje.

Iz gospodarskega poročila direktorja so jasno razvidni vzroki fluktuacije delovne sile ter je to bilo prikazano še celo številčno. Zanima nas, od kod je pisec dobil podatke o tem, da zapuščajo podjetje ljudje, ki imajo družino v Lescah, ker takega primera lani sploh ni bilo. Pač pa je razlog za povečanje fluktuacije v tem, da se nekatera podjetja v našem okolišu ne ravnajo po tarčnih pravilnikih in ustvarjajo nova delovna mesta z namišljениimi imeni in včasjimi tarifnimi postavkami, kar povzroča težnjo po odhodu v taka podjetja le zara-

di boljših plačilnih pogojev, kar je posebno poudarjeno v poročilu direktorja.

S takimi neosnovanimi trditvami je hotel avtor članka prikazati, da so v podjetju slabljenosti, ki naj bodo vzrok za fluktuacijo delovne sile. Delavski svet je na svoji zadnji seji obravnaval odpoved mojstru večirne kovačnice zaradi nemoralnega obnašanja in sklenil, da se ta mojster odpusti 31. 12. 1956. Ugotovilo se je, da UO oziroma DS do tega časa ni sprejel sklep o odpustitvi omenjenega mojstra, pač pa je izdal odločbo o odpovedi službe direktor, ki pa jo je pozneje umaknil sporazumno s tehničnim vodstvom ter z vednostjo upravnega odbora in predsednika sindikata, to pa zaradi tega, ker je ravno v tistem času zbolel še drugi mojster v tem obratu, ki je še zdaj v bolnišnicu in bi v primeru takojšnjega odpusta nastala vrzel v vodstvu tega obrata.

Samo tako in nič drugače je treba gledati na ta primer, ker je direktor zastopal prvenstveno interes proizvodnje ter pri tem delno spregledal ostale momente, ki jih je avtor članka potencial. Nesmiseln pa je zaključek o podcenjevanju in striženju vloge samoupravnih organov in sindikata, o gaženju sklepov UO, ki ga sploh ni bilo.

Pisec članka navaja tudi nekvalitetno varjenje verig, o čem mer na občnem zboru sploh ni bilo govora.

Res je, da smo poleg naše letne proizvodnje verig, ki znaša približno 2000 ton, izdelali okoli 15 ton slabih verig, kar pa je treba gledati iz čisto tehničnega vidika uvajanja novih strojev, delovnih procesov, strožjega kriterija v pogledu kvalitetnega prevzemanja verig od ekspertov Jugo - Registra, Biro - Veritasa in Loyd - Registra ter posredovanja strokovnega kadra.

Ne glede na to je izjava o slabih izdelavcih verig neobjektivna in v glavnem nepravična, ker so podjetja, ki imajo določen rok - leto ali celo dve leti za uvajanje nove proizvodnje in v tem času naredijo dosti več nekvalitetnih izdelkov, medtem ko je naša tovarna v Želji, da čimprej zadosti potrebam trga in zmanjša uvoz verig na eni strani in poveča izvoz na drugi strani, šla z navedenimi stroji v direktno proizvodnjo.

Zato smatramo, da je količina slabih izdelanih verig razmeroma minimalna in daleč izpod normativne izmeščka pri poskusni proizvodnji.

V tem smislu je potekala razprava na občnem zboru sindikalne podružnice in takšne so bile izjave posameznih poročevalcev.

Razumljivo je, da preko takega neobjektivnega prikazovanja stanja in odnosov v podjetju delavski svet ni mogel iti mol-

čenje in je to obravnaval na svoji zadnji seji, na katero je povabil predstavnike občnskega sindikalnega vodstva in občinskega komiteja ZKS v Želji, da se razčistijo nejasni pojmi.

Razprava na DS je pokazala, da ne obstajajo nobena nesoglasja med direktorjem podjetja in organi samoupravljanja ter sindikalno podružnico, temveč nasprotio, da vse naše delo poteka sporazumno. Direktor v nobenem primeru ne uveljavlja samovolje in ni niti enega primera samovoljnega postopka nasproti kolektivu ali poedincem ter je torej absurdna trditve pisca članka o direktorju: »Podjetje, kolektiv - to sem ja!«

Taka trditve je osebna žalitev direktorja, kakor tudi omalovanje sindikata, UO in DS, ker po mnenju avtorja članka ti organi v podjetju ne predstavljajo ničesar.

Vprašamo se pa lahko, odkod tako vidni uspehi našega kolektiva, da smo od leta 1952 do danes povečali proizvodnjo v vijačnem obroku za 150%, verig za 130%, plugov mesečno od 200 na 1200, okopalnikov od 300 na 1600 itd.

Vsekakor takega uspeha ne bi bilo, če ne bi bilo tu izvarenega osebnega prizadevanja direktorja podjetja ter aktivnega sodelovanja sindikata in samoupravnih organov.

DS Tovarne verig
Lesce pri Blebu

Triglav bo dobil svoj muzej

Ideja, da bi gradivo o Triglavu zbrali v muzeju, je že stara. Tako je Planinsko društvo Dovje - Mojstrana v letu 1950 organiziralo lokalno planinsko razstavo, na kateri so ljudje lahko videli 29 let stare kralje, smučke, s katerimi so najstarejši slovenski smučarji dosegli prve rekorde, mnoge zgodovinske fotografije in dokumente o razvoju planinstva in alpinizma. Razstavljeni predmeti bi lahko služili kot osnova »Triglavskemu muzeju«. Zaradi pomanjkanja prostora in sredstev pa je ostalo samo pri načrtih.

Zdaj je to idejo sklenilo uresničiti Planinsko društvo na Jesenicah. Zagotovilo si je že najnajnejše: prostore in denar. Kar se potrebuje, so razgledani sodelavci po Gorenjskem. Društvo je že v stikih z Ratečami, Kranjsko goro, Mojstrano in

Bohinjem. Gradiva, ki bi pričajalo rasti planinstva na Gorenjskem v zadnjih sedemdesetih letih, po naših vseh ne manjka. Vsak obiskovalec bi si prav rad ogledal na pr. rtice, s katerimi so v letih 1893-1895 na posebnih pripravah vlačili les, potreben za postavitev Triglavskega doma na Kredarici. Zanimivo bi bilo videti orodje, s katerim so planinci - pionirji klesali pot v živo skalo na vrh Triglava. Pa klin, ki ga je zadnjega zabil dr. Klement Jug, preden je v avgustu 1924 strmoljal na melišče pod Severno steno Triglava. Skoda je le, da je zapuščena pokojnega »triglavskoga župnika« Jakoba Aljanža izgubljena in za njega ni sledu. Stare kmečke hiše, iz katerih so prišli naši prvi vodniki (Bobek v Kranjski gori; Simenc, Smerc, Požganc v Mojstrani in

neštevi drugi) ter mnogi posamezniki — da omenimo samo Joža Čopa in Uroša Zupančiča — pa hranijo nč koliko predmetov, ki bi napolnili vitrine muzeja.

Poseben odbor, ki ga je v ta namen ustavil PD Jesenice, zdaj še išče sodelavce, hkrati pa že zbirja gradivo. Lepo bi bilo, če bi mu oboje dobro uspelo. Triglav — simbol naše svobode — pač zasluži, da mu postavimo tudi v dolini dostenjen spomenik.

J. S.

PODHRAJENOST ZARADI NEZNANJA

V HRIBOVITIH PREDELIH KAMNIŠKE OBČINE BO SZDL ORGANIZIRALA GOSPODINJSKE TECAJE

V naših obratnih ambulantah tvorijo velik odstotek obolenj želodčne bolezni. V mnogih primerih je vzrok kvalitetno nepravilna, nezadostno prekuhanja in neokusno pripravljenha hrana. Tudi pregledi šolskih otrok izkazujejo veliko podhranjenost v krajinah, kjer tega ne bi pričakovali.

V kamniških občinah je bilo to že večkrat ugotovljeno. Sprejeti so bili tudi sklepi, da bo SZDL priredila po deželi gospodinjske tečaje, na katerih bodo v prvi vrsti obravnavali pripravljanje okusne in zdrave hrane.

Začeti bo treba v hribovitih območjih občine. Povsod imajo doma dovolj vsakovrstnih poljskih pridelkov, ki katerih se dajo napraviti okusne jedi, ki bi nekoliko spremenile enoličnost jedilnikov. Tudi domači klavci ponekod slabo opravljajo svoj posel. Na kamniških klavncih imajo vsaj vsak mesec vagon prašičev. Dobro bi bilo, če bi pozvali tja vsakokrat nekaj podeželskih klavcev in jih poučili o vseh večinah dobre pravilnosti, da vam žreb za pripravljanja krvavice ter sušenja klobas in mesa.

Z.

GLAS GORENJJSKE

V tovarni „Plamen“ so potrdili tarifni pravilnik

Pretekli ponедeljek je delavski svet tovarne »Plamen« iz Kropje dokončno potrdil tarifni pravilnik za letošnje leto.

Iz tarifnega pravilnika je moč razbrati, da so nekvalificirana delovna mesta ocenjena s tarifnimi postavkami v razponu od 32 do 37 dinarjev na uro, polkvalificirana od 37 do 47, kvalificirana od 47 do 65 in visokokvalificirana delovna mesta od 65 do 95 dinarjev. Razponi plač za uslužbence z nižjo strokovno izobrazbo znašajo od 7500 do 10.000 dinarjev, srednjo strokovno izobrazbo od 10.000 do 17.000 dinarjev in v višjo strokovno izobrazbo od 17.000 do 25.000 dinarjev.

Predlog osnnika tarifnega pravilnika so pred sprejetjem prediskutirali skoraj vse delavci na sindikalnih sestankih po oddelkih, delavski svet pa je vse umestne pripombe posameznih članov kolektiva tudi upošteval.

C. R.

„Tržiški tekstilec“

Pred nami je že druga številka »Tržiškega tekstileca«, glasila delovnega kolektiva Bombažne predilnice iz tkalnice iz Tržiča.

Ta mesečna revija, ki je začela letos izhajati, je licno in bogato opremljena in tudi vsebinsko ji — upoštevaje, da je to začetek — ne moremo kdo ve kaj očitati.

V pričujoči številki zasedimo naslednje pomembnejše članke: M. P. — Predilnica ob osvoboditvi in v dobi obnove; K. V. — Poklicno svetovanje; B. V. — Kako se sprejema delovna sila; A. R. — Izvršitev in problematika plana za leto 1956; P. M. — O metodah praktičnega izobraževanja vodilnega kadra v industriji; G. D. — Problemata higienske tehnične zaščitne službe. Članki zlasti z gospodarskega področja so dokaj vsebinski in strokovno napisani. Morda bi reviji na njeni začetni poti očitati le to, da obravnavata vse preveč ozko le problematiko podjetja. Spričo dejstva, da šteje njen kolektiv 1600 delavcev in da je BPT največje podjetje v tržiški občini, bi moralo glasilo »Tržiški tekstilec« obravnavati tudi ostalo problematiko komune.

I. A.

DOZ in skupinsko zavarovanje živine

Kot smo že poročali, je zavzelo zavarovanje živine pri Državnem zavarovalnem zavodu zelo velik obseg. Ker je zavodu uspelo z uvedbo skupinskih zavarovanj nuditi živinorejem zavarovanje po nizki ceni, ki je dostopna vsakomur, je to zavarovanje začelo prodirati v vse predele Gorenjske. Medtem ko je bivši radovljški okraj že skoraj v celoti zajet v zavarovanje, so se zanj začeli v vedno večji meri zavzemati tudi živinoreji iz ostalih krajev Gorenjske. Tako sta v tem oziru zelo razgibani tudi Selška in Poljanska dolina in tudi tam bo v najkrajšem času sklenjenih več skupinskih zavarovanj. Poleg zavarovanja in izplačila odškodnin v slučaju nesreče pa skrbi DOZ tudi za to, da se škode čim bolj zmanjšajo. Na ta način pomaga posamezniku in našemu gospodarstvu. Začet DOZ prireja za svoje zavarovance tečaje za prvo pomoč pri živini, na katerih jih veterinar spozna z ravnanjem z instrumenti in uporabo zdravil, za prvo pomoč bolni ali ponesrečeni živali. Kot rečeno je Državni zavarovalni zavod pričel reševati probleme preventivne službe v veliki meri. Poleg lekarja za prvo pomoč, ki jih podeljuje zavarovanim skupnostim, je uvedel tudi zdravljenje goveje živine. V cilju izboljšanja naših živinorejev pa je pričel posegati v probleme živinoreje same s tem, da prireja tečaje in predavanja povsod tam, kjer za to izrazijo željo zavarovanci. Tako je tokom letošnje zime priredil vrsto predavanj povsod, kjer obstaja skupinsko zavarovanje živine, pa tudi drugod. Tako bo na željo živinorejev, ki imajo zavarovano svojo živino pri DOZ, priredil na Primskovem pri Kranju v Gasilnem domu »DOZ«-ov dane, kot so ga nazvali živinoreji sami — in sicer v nedeljo dne 17. II. t. l. Tega dne bo tečaj za zavarovanje parkljev pri goveji živini, praktični prikaz prizrezovalja, podelitev lekarn in praktični tečaj za prvo pomoč živini ter o uporabi instrumentov.

T. T.

RAVNO VI BOSTE morda imeli srečo na nagradnem žrebanju

Dobitke za nagradno žrebanje so doslej prispevali: »Tapetništvo Radovljica« — otoman; »Okovje« Kamna gorica — garnitura okova; »Preskrba« Tržič — blago za žensko obliko; »Sešir« Skofja Loka — moški klobuk in damska bareta; »Oprema« Kranj — mesorezničko; »Stol« Duplica — dva stola; trgovsko podjetje »Pri Kranju« Kranj — srajco; Tovarna čokolade Lesc — 2 kg čokolade; »Tapetništvo« Kranj — blazino za stol; Mestna klavica Kranj — gnijat; »Iskra« Kranj — dinamo; »Kurivo« Kranj — 1 tono krmejske premoga; »Induplat« Jarše — več komadov brisač; Mirko Ješe, Podnart — sobni stol; Mestna brivnica Kranj — 2 hladne ondulacije; »Vino« Kranj — 5 steklenic v na; »Zelenina« Sk. Loka — univerzalno droblilnico; »Gorenjka« Jesenice — 3 steklenice sliroke; Mestna slaščica Kranj — torto; »Soboplašek« Kranj — pleskanje po hištvu; »Manufaktura pri mostu« Skofja Loka — srajco; nakloni lep dobitek.

gorenjski obveščevalec

gorenjske bodice

ZDRAVNIŠKA DEZURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Tistem, ki mi v Kranju ali okolici preskrbi vseljivo sobo, dam 10.000 din nagrade. Ponudbe oddati na upravo lista.

V soboto 16. februarja odprem v Dupljah prenovljeno gostilno. Se priporočam. — Rekar Cilka.

Po zelo ugodni ceni prodamo tovorni avto »Renault«. — Prostovoljno gasilsko društvo Besnica.

Prodam dobro ohranjeno spalnico. Poizve se v trgovini »pri Stari pošti.«

Sprejemem m'zarskega pomočnika za poštišena dela. — Vendling, C. na Golnik 12, — Kranj.

Sprejemem nekvalificirane delavce. — Židarski mojster Bidovec Miran, Huje 3, Kranj.

Rab'mo večje število mizarjev ali kolarjev, sedlarjev ali čevljarjev, 2 elektrarjev in 9 težakov. Ponudbe poslati na Tovarno športnega orodja »Elan«, Begunje na Gorenjskem.

Trgovsko podjetje »Kurivox Kranj sprejme v službo skladnišnika. Pogoji: trgovski pomočnik z večletno prakso. Način službe takoj. Pismeno ponudbe poslati na Tovarno športnega orodja »Elan«, Begunje na Gorenjskem.

Kmetijska zadruga z. o. J. Lučne razpisuje mesto trgovskega poslovodje. Pogoji: 5 letna praksa v trgovini in potrebnih strokovna izobrazba. — Ponudniki naj vložijo prošnje na KZ Lučine do 1. III. 1957. — Družinsko stanovanje zagotovljeno.

Suhe smrekove deske in mizarke preše z železnicimi vijaki pa samo vijake kupim. — Sprejemem tudi mizarja, ki bi mi nujaj ur dnevno pomagal delati. Naslov v upravi lista.

Cenjene stranke obveščam, da sem se preselil v lokal prejšnjega zlatarja Korenta v dr. Fajdigihi hiši nasproti cerkve. — Se priporočam. Zlatar Ivan Leničnik.

Odpral sem privatno zobarsko ordinacijo v Kranju, Jahačev prelaz 1. — Paš Minka, dentist.

Bližu Žole prodam lepo zazidljivo stavno parcele. Voda in elektrika zraven. Informacije: Lokar, Primskovo 141.

Prodam stavne parcele med Naklom in Pivko. Naslov v upravi.

Prodam dober železni štedilnik — desni, okroglo mizo v premeru 130 cm, dobro ohranjeno česnjevo spalnico po nizki ceni. Partizanska 13, Kranj.

Prodam štedilnik, rde prost — desni. Naslov v upravi lista.

Prodam 3 prašičke jesence za pleme. Naglič Jože, Kokrica 64.

Prodam 9 mladih po 40 kg težkih prašičkov. Informacije dñe v Cerkljah pri Kranju št. 31.

Prodam tapeciran otroški voziček (sportni). Naslov v upravi.

»Avtopromet« Kranj, Huje 51 proda večjo količino rabljenih avtoplaščev, uporabnih za kmečke gum vozov, velikosti 750x20.

Prodamo plemensko živino: kravo rodomiško z drugim teletom, kravo po prvem letu, bikca 15 mesecev starega (licenciran), merjačka 5 mesecev starega, telico 2 leti, staro — 6 mesecev brejno — 400 kg težko, telico 14 mesecev staro — 300 kg težko (tetovirana) in rodomiška teleta: 5 telic in 1 bikca. — Kmetijska zadruga Naklo.

Prodamo voz na peresh za prevažanje mleka in trosilec za umetni gnoj. KZ Podbrezje, p. Duplje.

Prodam dobro ohranjeno čevljarski stroj »Singer«. Naslov v upravi lista.

Radijski spremnik »Minerva« ugodno prodam. — Trček Janko, Primskovo 131, Kranj.

Prodam 5000 kg krmilne repe. — Senčur 223.

V Kokri prodam hišo in 6437 kvadratnih metrov zemlje, ki je zazidljiva. Sosič Julka, Primskovo 52, Kranj.

POPRAVEK

V 10. številki našega lista smo poročali, da je Anton Kurat iz Kranja napravil samomor v soteski Kokre. Vesti smo prejeli od dežurnega uslužbenca TNZ v Kranju. Te dni pa nam je Tajanstvo za notranje zadeve sporočilo, da ne gre za samomor, ampak za nesrečen primer.

Uredništvo.

OBJAVE

OBVESTILO

Kmetijska zadruga Kranj predi v nedeljo den 17. t. m. ob 9. uri dopoldan v salonu zadržne restavracije »Jelen«, Kranj poučno predavanje o gnojenju in gojenju sadovnjakov. — Vljudno vabljeni.

RAZPIS

Prehodni mladinski dom v Preddvoru sprejme v službo:

1. Dva vzgojitelja-ucitelja. — Plača in poseben dodatek po Uredbi. — Novo družinsko ali samsko stanovanje v ustanovi.

2. Ekonomia s primerno izobrazbo in večšega materialnega knjigovodstva.

KINO

KINO »STORŽIČ« KRAJN

15. februarja, ob 16., 18. in 20. uri italijanski barvni film »ODISEJE. — V gl. vlogi: Silvana Mangano, Kirk Douglas.

16. februarja, ob 16., 18. in 20. uri, ital. barvni film »ODISEJE«, ob 22. uri premiera ameriškega filma »MASCEVALCI«. — V gl. vlogi: Douglas Fairbanks, Ruth Warrick.

17. februarja, ob 9.30. uri premiera mehiškega filma »MLADI JUAREZ«, ob 14., 16., 18. in 20. uri ital. barvni film »ODISEJE« — zadnjikrat. — V gl. vlogi: Silvana Mangano, Kirk Douglas.

KINO »TRIGLAV« PRIMSKOVO

16. in 17. februarja, ameriški film »MASCEVALCI«. V soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 15., 17. in 19. uri.

KINO »SVOBODA« STRAŽIŠČE

16. februarja, ob 18. in 20. uri premiera mehiškega filma »MLADI JUAREZ«.

17. februarja, ob 10. uri matinica ital. barvnega filma »ODISEJE«, ob 14., 16., 18. in 20. uri amer. barvni film »IZOGIBAJ SE DIABLA«.

KINO »RADIO« JESENICE

15. februarja, ameriški barvni film »AVANTURE DON JUANA«, ob 18. in 20. uri.

16. in 17. februarja, avstrijski barvni film »DOKLER BOS PRI MENI«. — V soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 18., 19. in 20. uri — dopoldan ob 10. ur. matinica mladinskega filma.

KINO »PLAVZA« JESENICE

15. februarja, ameriški barvni film »ONA JE VEDELA, KAJ HOČE« ob 18. in 20. uri.

16. in 17. februarja, ameriški barvni film »AVANTURE DON JUANA«. V soboto ob 18. in 20. uri. V nedeljo ob 18., 19. in 20. uri — dopoldan ob 10.30. ur. matinica mladinskega filma.

KINO ZIROVNICA

16. in 17. februarja, ameriški barvni film »POSLEDNIJI IZ PLEMENA KOMANČEV«. V soboto ob 19.30. in nedeljo ob 19.30. uri.

KINO DOVJE MOJSTRANA

16. in 17. februarja, ameriški barvni film »ONA JE VEDELA, KAJ HOČE«. V soboto ob 20. ur. in nedeljo ob 17. in 19. uri.

KINO RADOVLJICA

Od 15. do 17. februarja, amer. barvni film »DVORIŠČNO OKNO«. V petek in soboto ob 20. ur. V nedeljo ob 15.30, 17.30. in 20. ur.

KINO LJUBNO

16. in 17. februarja, ameriški cabv. film »HČERKA BELE STARKE«. V soboto ob 19.30. in nedeljo ob 16. in 18. ur.

KINO »SORA« SKOFJA LOKA

Od 15. do 17. februarja ital. b. film »PREPOVEDANE ZVEZE«.

KINO »KRVAVC« CERKLJE

16. in 17. februarja, ameriški film »ZIG PRETEKLOSTI«. V soboto ob 19.30. ur. in nedeljo ob 19. ur.

KINO »SORA« SKOFJA LOKA

Od 15. do 17. februarja ital. b. film »PREPOVEDANE ZVEZE«.

KINO »KRVAVC« CERKLJE

16. in 17. februarja, ameriški film »ZIG PRETEKLOSTI«. V soboto ob 19.30. ur. in nedeljo ob 19. ur.

GLEDALIŠČE

Dramski odsek PGD Tacen pod Smarno goro gostuje in uprizori v nedeljo 17. februarja igro Cvetka Golarja: »PLES V TRNOVEM« v Cerkljah ob 15. uri in v Vodicah ob 19. ur.

PRESERNOVSKO GLEDALIŠČE KRAJN

Nedelja 17. februarja ob 16. ur. — izven in za podeželje Arijostophanes: »LISISTRATA«.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

V nedeljo ob 17. februarja ob 14.30. in 19.30. ur. G. E. Lessing »EMILIA GALOTTI« — zadnjikrat. Zvezze z viaki ugodne.

GLEDALIŠČE KUD »TONE SIFRER« SKOFJA LOKA

V soboto 16. februarja ob 20. ur. premiera Don Angelo Guimera: »NIZAVI«.

V nedeljo 17. februarja ob 20. ur. Don Angelo Guimera: »NIZAVI«.

TRŽNI PREGLED

V KAMNIKU

Zadnji živilski trg je bil v Kamniku dobro založen. Vsega je bilo dovolj na izbiro. Cena jaje se je sušala okrog 17 dinarjev, vendar si jih v koncu dob'l tudi po 15. Kaže, da bo cena še padla, ker j'h je dovolj naprodaj. Tudi ponudba jabolk je bila večja od povpraševanja, bila pa so kar od kraja po 35 dinarjev kg. Na trgu je čedalje več mlečnih izdelkov. Surovo maslo prodajajo v zavitkih, ki so oblikovani po modelih, vendar v različni težini. Zato so tudi cene različne, kvaliteta pa prav tako. Zeljnični glav ni več na trgu, rad'č pa je še vedno dražji kot v trgovini, kjer ga prodajajo po 150 din. Trgovina so tudi dobro založene z endivijo po 75 din kg in cvetačo, ki je po 100 din kg, zelje v glavah pa po 50 din kg.

Na trgu je bilo kislo zelje po 60 din, kisla repa pa po 30 din kg. Fižol je bil kar od kraja po 60 din liter, izbira pa velika. Ostale cene so bile nespremenjene.

V KRAJNU

V pondeljek je bilo na kranjskem živilskem trgu izredno živahnno vrvenje, vendar je bila ponudba večja od povpraševanja. Solate ni bilo na prodaj druge kot radič. Jajčka so se pocenila na 16 oziroma 17 dinarjev. Bilo jih je zelo veliko.

Ostale cene; jabolka 40 dinarjev, korenje 30 dinarjev kg, hruške 70 dinarjev kg, kaša 80 dinarjev liter, ješprej 70 dinarjev liter, fižol 70 din liter, maslo 100 oziroma 110 din četrtnika. Ostale cene so bile približno iste kot pretekli teden.

Na živilskem trgu je bilo na prodaj precej prašičev. 6 tednov starci so bili po 10.000 din par, pa tudi po 7500 din, 6 mesec starci po 16.000 in 17.000 din.

V SKOFJI LOKI

V sredo smo na živilskem trgu v Skofji Loki zabeležili naslednje cene: zelje v glavah 30 din kg, kislo zelje 50 din kg, merica kisle repo 20 din, cvetača 130 din kg, menča špinaca 25 din, merica radiča 25 in merica motorilca 20 din, jabolka 50 din kg, korenje 15 din kg, por 10 din kom., hiter suhega fižola 70 din. jajca 17–19 din kom., liter sladke smetene 150 din, sirček 12 din kom., zavitek peteršilja 10 din, čebula 95 din kg, glavica česenja 12 din, merica regata 25 dinarjev.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V SKOFJI LOKI

Poročili so se: Ivan Opalkič, tov. delavec in Danijela Smejic drž. uslužbenka; Stanislav Perko, dijak in Ivana Hrovat, delavka.

Umrli so: Ljudmila Slibar, učenka.

V KRAJNU

Rodile so: Alojzija Pustolešek, gospodinja Kokrica 66 — deklico; Jožeta Demšar, gospodinja Studeno 25 dvojčki — deklici; Jožeta Korelc, tov. delavka Voglie 96 — deklico; Antonija Sajevic, gospodinja Olševec 46 — deklica; Ljudmila Pobornik, gospodinja Hotavlje 11 — deklica; Ana Strakl, tov. delavka Kranj, Ljubljanska 7 — deklica; Ana Kavčič, bol. sestra Stražišče 199 — deklica; Terezija Porenta, nameščenka Zeleznički 42 — deklica; Marija Brezar, to

Armand Salacrou: „NOČI JEZE“

SODNI ZAPISKI O IZDANEM
BORCU ZA SVOBODO

Po dokaj uspeli uprizoritvi Pugetovih »Srečnih dnevov«, se naše gledališče vnovič srečuje s sodobno francosko dramatiko. Le-to danes najzgovornejše predstavljajo svetu širje možje, ki so vsak zase in na svoj način osvojili Evropo: Anouill, Salacrou, Jean Paul Sartre, tudi z njim smo se že srečali — menda edini na Slovenskem in Albert Camus.

Kljub temu, da vsa tri imena dolča povsem isti zgodovinski okvir — zahajajočega meščanskega sveta, so si vendar med seboj sila različni. Medtem ko je Aunill, ta pesimistično-poetični teatralist, najbolj polnokrven dramatik, je Sartre predvsem filozof. (Nepak bi bilo, če bi mislili, da je Sartrova drama filozofska drama v običajnem pomenu besede!) Le njegove ideje so gibalo njegovim junakom. Spoznanje »vesoljnega absurdna« ga druži s Camusom. Salacrouja pa vznešenja predvsem etična problematika. Tudi ta je le odraz duhovne krize sodobnega sveta, ki je v bistvu zgolj odblesk razkrajujoče se meščansko-politične in moralne stavbe na eni strani in kriza (pri nas smo jo v glavnem prebredili) pragmatičnega Stalnovega psevdosocializma, ki logično počne meščanskega intelektualca v spoznanju o »vesolnjem kaosu«.

Ostanimo pri Salacrouju in njegovi drami Noči jeze. V tem delu Salacrou zapušča barko lagodnega nihilizma, kamor se je zasidral neposredno pred vojno. Vojna mu je obudila smisel za konkretno človečnost. Sredi vojne vihre je spoznal, da ima življenje še kako velik smisel, če ga posvetimo boju za plemenito in občeločeno pomembno stvar. Zanimiva problematika francoskega odpora proti fašizmu, mu je hkrati nudila obilo možnosti vrednotenja človeških moralnih kvalitet. Predvsem je hotel v »Nočeh jeze« pokazati, kje vidli smisel pravičnosti. Pravičnost je ranj nepristranska obravnava junastva in strahopetnosti.

Drama se odvija v l. 1944. V povsem izvirni, kar preveč virtuzni kompozitski zamisli se zvrste pred nam: tragični dogodki, ki sta jih povzročila strah, buržujska prilagodljivost in egoizem. Povod za to dogodke prinese v hišo Bernarda Bazira Jean Cordau, inženir kemije in strokovnjak za razstreliva. V dilemi: ali ostati človek in pomagati ranjenemu borcu za svobodo, ali pasti pod nivo samega sebe, spoznavamo kopico ljudi, ki vsak na svoj način utemeljuje svoja ravnanja.

Posebnost njegove dramske tehnike je tudi v tem, da je postavil v realen prostor žive, mrtve in ranjene, prisotne in odsotne in na ta način omogočil povsem nepristransko obravnavo dogodka, ki ga na realističen način in med živimi ljudmi ne bi nikdar.

razvoljali do kraja. Potem takem res najbolj ustreza delu avtorjeva oznaka: »sodni zapiski« o izdajstvu borcev za svobodo.

Francoska kritika je brez razlike delo zelo poahljivo sprejela. Francis Ambrière je zapisal v »La galerie dramatique« dobesedno takole: »V »Noči jeze« je Armand Salacrou pokazal morda kar preveč tehnične veščine. Cudovita preprostost drugega dejanja, prozornost dialoga, ki ni niti najmanj

»literaren«, zato pa tembolj učinkovit, se nam zdita dokaj bolj dragocena kot izredna... virtuozenost, s katero je gradil g. Salacrou svoje prve slike. V kolikor je na tem polju sploh mogoče prerokovati, menim, da spada delo, ki smo ga videli, v majhno število tistih, ki jih zanamci ne bodo smeli pozabiti... Prepricani smo, da se kritik ni zmotil!«

Na sceno PG je delo postavil k. g. režiser Juro Kisliger, stalni član MG v Celju. Naše občinstvo ga pozna kot režiserja Shakespeareovega »Othella«. Scenske osnulke je napravil Sveta Jovanovič, kostume pa Alenka Bartel - Serša.

RADO JAN

FILMI, KI JIH GLEDAMO

„ODISEJ“

Ne bo škodovalo, če poudarimo, da je bila zgodovina za italijanske filmske producente že v prvem obdobju razvoja italijanskega filma zelo privlačno področje, saj je predstavljalo pravo zakladnico bolj ali manj posrečenih motivov.

Tudi v barvneh filmu »Odisej« so segli daleč nazaj v zgodovino, to pot v grško bajeslovje. Iz Homerjeve epske pesnitve »Odiseja« je scenarist izluščil glavne prizore in jih po retrospektivni metodi povezel v zaključeno celoto. Filmska zgodba, v kateri nastopajo Kirk Douglas kot Odisej, Silvana Mangano in čarovnica Kirka ter Rossana Podesta kot hči kralja Alkinea, Navzikaja, je dovolj spretno za-

snovana, da smemo govoriti o filmu, čigar vrednote daleč prekašajo italijanska zgodovinska filma »Atlas« in »Teodora«.

O ostalih platem filmih: o režiji Maria Camerinia, igri in ostalih detajli pa presodite sami!

—aa

„PLAMEN OPOLDNE“

Ameriški film o pionirji poštne letalstva z Willi amom Holdenom in Anne Baxter v glavnih vlogah. Film je že nekoliko v letih, vendar mu ni kaj reči: med slabimi je kar dober, če že ne res dober, pa zares simpatičen. Najbolj simpatično je to, da je pošten in preprost, zlasti pošten — in to je med ameriškimi filmi kaj redko.

mm

PRIZNANJA - VZPODBUDE

NEKAJ DROBCEV IZ RAZGOVORA S PREŠERNOVIMI NAGRAJENCI — PREŠERNOV PEVSKI ZBOR BO DOBIL PROSTORE

Ker menimo, da utegne naše bralce zanimati, kaj sodijo Prešernovi nagrajenci o nagradah, ki so jih bili prejeli za svoje požrtvovalno delo v minulem letu, bomo osvetili nekatere drobce iz razgovora.

»O Prešernovih nagradah nisem nikdar razmišljal, vsaj v kolikor zadevajo mene,« je dejal tovarš Peter L'par, tollko bolj pa sem bil presenečen, ker me je tako nepričakovano

doletela čast, da sem bil izbran celo za prvega nagrajence. To priznanje sem dobil — vsaj tako menim — zlasti za uspešno vodenje Prešernovega pevskega zboru, kateremu bom tudi poslej posvetil vse sile, da bo ohranil kvaliteto in popularnost. — Ob tej priliki naj pojasnim tudi razlog, ki me je privedel do odločitve, da bom tudi v bodoči vodil Prešernov pevski zbor. Pred časom sem

namreč izjavil, da je pod sedanjimi pogoji vsako resnejše delo z zborom docela onemogočeno in da nameravam zbor zapustiti. Ker pa je Občinski ljudski odbor Kranj pred dnevi objabil, da bo zboru dodelil ustrezni prostor, je tudi vprašanje: kdo bo poslej vodil Prešernov pevski zbor, odveč. V tem prostoru bomo vzgajali tudi mlade glasbenike — zarodek bodočega simfoničnega orkestra.«

In kaj meni o tem priznanju tovarš Milan Stok?

»Zasluga za to priznanje ali bolje nagrade ne gre le meni, temveč vsem požrtvovalnim članom DPD »Svoboda« Kranj, kajti brez njihovih prizadevanj tudi moji naporji ne bi obrodili sadu. Zategadelj sem sklenil podleti to denarno nagrado najbolj delavnim sekcijsam društva z željo, da jo čim koristnejše porabijo. Da pa so člani »Svobode« zares delavni in požrtvovalni, je moč sklepati že iz tega, da je med 13 izbranci, ki so letos prejeli Prešernove pohvale, kar 7 članov našega društva.«

Zdaj pa prisluhnimo še tretjemu nagrajencu, tov. Jožetu Pristovu.

»Prešernova nagrada, ki sem jo prejel od Obč. Kranj kot poklicni igralec v Prešernovem gledališču, me je na moč presestila, Prejel sem namreč priznanje za delo, ki ga moram opravljati po svoji službeni dolžnosti. Menim, da uspehi, ki sem jih dosegel pri oblikovanju odrskih likov v preteklem letu, niso le plod mojih prizadevanj,

V petek, 8. in v soboto 9. februarja je gostoval v Prešernovem gledališču v Kranju ansambel Mestnega gledališča iz Ljubljane. Gostje so se predstavili kranjskemu gledališkemu gledališču z dvema deloma, in sicer z dramo M. Gorkega »Malomeščani« in s sodobno francosko komedijo Barillet - Gredy »Pero«.

POJ. „INSPEKTOR NA OBISKU“ NA ODRU „SVOBODE“ V MEDVODAH

Dramska skupina »Svobode« v Medvodah je nedavno uprizorila po vsebini napredno, po izvedbi kvalitetno delo, kar so hvaležni gledalci pozdravili s primernim odobravljanjem.

Dejanje se dogaja leta 1912 v jedilnici Birlingove ihče v Brumleyu, v industrijskem mestecu severnega Midlanda v Angliji. Ta meščanska drama zajema snov iz konflikta med idejnimi nasprotjem mlade generacije in kapitalistično miselnostjo starih.

Režija Frenka Boltauerja, ki je igral istočasno tudi inspektoira Goola, je presegla vse pričakovanja. Preprilejivo so bile podane tudi vse ostale vidnejše vloge. — Imovitev in mogodenega tovarnarja Arthurja Birlinga, človeka uglašenih manir, je podal Jože Trampuž, Sybil Birlingovo, njegovo ženo, ki moža družabno nadkriljuje, je oblikovala Rezi Plešec, ki je ponovno pokazala igralsko nadarjenost. Gerald Crofta, pravljencega moža 30 let, dobro vzgojenega lahkožanca, je igral Franci Orel. Sheila Vere Bukovčeve je bila ljubka in pristna.

Uprizoritev je povsem uspela, zategadelj delo ne bi smelo ostati le na domaćem odru — veseli bi ga bili povsod.

Jp.

KONCERT MOSKEGA PEVSKEGA ZBORA Z BLEDA

Nedavno se je občinstvu na Bohinjski Belli predstavil moški pevski zbor kulturno-pravnega društva z Bleda. Nastop gostov je

vzbudil pri poslušalcih izredno zanimanje in pozornost, saj so predstave te vrste silno redke, a zelo zanesene.

Svoj program so nastopajoči predstavili v štirih delih: v prvem delu delavske in partizanske pesmi, v drugem narodne pesmi v predaji Cirila Pregla, v tretem narodne pesmi v predaji Ipavca, Medveda in Vodopivca, v četrtem delu pa umetne in ponarede pesmi.

Zelo pester in dobro izbran program je zbor izvajal spremno in enovito ter dokaj dinamično. Po svoji delavnosti in kvaliteti sodi zbor med prve pevske zbole na Gorjancem, saj ima za seboj že nešteto nastopov in tudi daljšo tradicijo. Posebno pa se je okreplil zadnji dve leti.

Podobna gostovanja zboru bi z zadovoljstvom pozdravili tudi po drugih krajih.

SPEVOIGRA „ŠTUDENTJE SMO“ V KAMNIKU

Tudi Kamničani so se oddolžili živiljenjskemu jubileju skladatelja Danila Bučarja. Pred dvakrat tesno zasedeno dvorano je kamniška »Lira«, najstarejše slovensko pevsko društvo, uprizorila Bučarjevo spevoigro »Studentje smo«. Režiral je J. Golob, dirigiral pa Ciril Vremšak. Gledalci so bili z uspelo uprizoritvijo zelo zadovoljni, zlasti zato, ker od otvoritve kulturnega doma, ko je »Solidarnost« uprizorila »Planinsko rožo«, podobnih del niso uprizorjali.

Z.

S FINZGARJEVO DRAMO SO GOSTOVALI V DUPLIJAH

Dramska družina KUD »Borec« iz Velesovega je pred kratkim gostovala v Dupljah s Finzgarjevo dramo »Razvalina življenja«. Ceprav nimajo svojega prosvetnega doma, so igro dokaj dobro pripravili. Stevilni gledalci so dali marljivim igralcem mnogo

C.

NA SLIKI
SPODAJ —
OD LEVE PROTIV
DESNI: JOZE
PRISTOV, PETER
LIPAR IN
MILAN STOK

SLOVENSKI OKTET

SPET V KRAJU

Slovenski oktet, katerega kulturno umetniška dejavnost je kranjskemu občinstvu dobro znana, bo ponovno gostoval v Kranju v ponedeljek 18. februarja 1957 ob 20. uri.

Kakor je znano, je imel Slovenski oktet v zadnjih letih velike in priznane uspehe ne samo doma, temveč tudi v inozemstvu: v Angliji, Franciji, Belgiji, Zapadni Nemčiji, Avstriji, Trstu; posebno so znani njegovi veliki uspehi na zadnjih dajših turnejih po Kitajskem. Stevilne ocene in kritike kitajskih glasbenih poročevalcev so dale veliko priznanje slovenskim pevcem. Ena izmed kitajskih ocen pravi med drugim:

»Kar se tiče umetniške spremnosti Slovenskega okteta jo moramo priznati vsi ljubitelji glasbe.

Senzacionalno je, kako teh osem jugoslovenskih umetnikov interpretira umetnost. V vsaki pesmi prikažejo resničnost življenja in kar tlež nihovog talenta ter predvajanja, menim, da predstavljajo briljant vzhod sodobne komorne glasbe. Dosegli so vrhunce v čistosti glasov, harmoniji glasbe, ravnotežja v petju, sodelovanje duha in enotnost idej ter čustev. Kvaliteta petja osmih umetnikov je edinstvena in ni moč najti kaj podobnega v naši deželi...«

„SVOBODA“ NA BLEJSKI DOBRAVIIMA MNOGO PRISTASEV

Zadnji dve predstavitvi »Svobode« na Blejski Dobravi sta pokazali, da jih ljudje želijo več. Komedija »Kam iz zadreg« je bila obakrat polnoštevilno obiskana. — Ceprav je že malce pozno, kajti gledališka sezona se je nagnila že na drugo polovico, je vendar treba to prizadevanje pohtaviti.

Tudi vesel večer, ceprav so ga pripravili za člane društva in njih svojice, je bil bolj obiskan kakor so pričakovali. S tem ve-

Higienske navade privzgojimo otroku čimprej

Nekateri starši se kaj radi hvalijo, da se njihova tri - štiri - ali petletna hčerkica in sinček že znata umivati brez pomoči. Ko imamo priliko to sami videti, ugotovimo, da je tako umivanje nadvse površno. Prav je, da otroka že zgodaj navajamo k samostojnosti, vendar ga moramo potem tudi vsakokrat nadzirati, če upošteva naša navodila. V higieni površnosti ne smemo dopustiti. Otroka moramo naučiti, da si po končani igri in ob vstopu v stanovanje redno umiva roke. To velja prav tako pred jedjo in pa seveda po opravljeni potrebi.

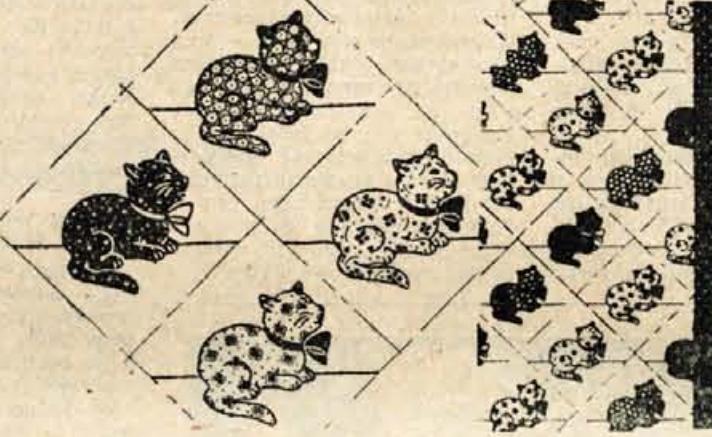
Uzmanjanja povroča številne bolezni. Najbolj so med otroci razširjene gliste, ki se najlaže

prenašajo z nečistimi rokami. Kar poglejmo, kako si otroci običajno umivajo roke: prste imajo stisnjene, tako da voda medjne skoraj ne pride, čeprav se nabere med prsti veliko prahu in druge nesnage. Zaradi tega naučimo otroka uporabljati milo in ščetko. Obraz, uše in vrat, ki so prav tako izpostavljeni prahu, naj si otrok ne umiva v isti vodi kot roke. Ce je zelo umazan, naj bo voda mlačna.

IZDELAVA JE HITRA, PREPROSTA IN ZABAVNA

Ako urejate otroški kotiček ali sobico, si vzorec na skici lahko izberete za posteljno pregrinjalo, za zaveso in blazinice. Izdelava je lahka, preprosta in zabavna. Motiv mačke uporabite za vse komade! Lahko si izberete tudi kaj drugega, na primer liste, ali pa nekaj iz živalskega sveta. Osnovna tkanina naj bo laneno platno ali pa kakso drugo enobarvno blago. Iz ostankov moramo paziti na to, da vzdrljjo pranje. Pisanih odpadkov je prav gotovo dovolj v vsaki hiši.

Opisana garnitura bo otroško sobico zelo poživila, obenem pa bo njen učinek enovit. Izbirajte motivov je izredno velika.

Teh higienskih navad ne smemo uvajati zgrda. Poskrbeti moramo, da se bo otrok pri umivanju dobro počutil. Ce je umivalnik previšok, mu pristavimo pruško ali pa mu na kak drug način olajšajmo to opravilo. Marsikdaj nam bo prihajena jeza, ker otrok vode ne bo razil ali pa preveč oškropil tal. Otroku tudi že zelo zgodaj preskrbimo malo ščetko za umivanje zob. Po zgledu starejših mu bo tudi to kmalu prešlo v navado.

RECEPTI

POR — DRAGOCENA ZIMSKA ZELENJAVA

Por je dobra začimba, razen tega iz njega lahko pripravimo prav okusne jedi, ki se jih ne bo branila nobena družina. V zgodnjih pomladnih mesecih nam por nadomešča drugo zelenjavno.

Por vsebuje skoraj toliko vitamina A kakor paradižnik, vitamina B1 nekaj več, vitamina C pa približno polovico toliko. Izmed rudinskih snovi ima kalacija več kakor korenjček, železa pa približno toliko. Zaradi tega ga uvrščamo med dragoceno pozno zimsko zelenjavno.

POROVA JUHA

25 dkg pora, 10 dkg razne jušne zelenjave, 4 dkg moke, 4 dkg maščobe, liter vode, četrta litra mleka, en rumenjak ali nekaj žlic sметane, opečen kruh

Por očistimo in operemo, nato ga zrežemo na zelo ozke rezine. Zelenjavo (zeleno, koren, peteršilj, kakš zeljni list itd.) sesekljam ali zmeljemo na mesnem stroju. Razbelimo maščobo, na njej najprej razpustum por, mu dodamo zelenjavo in oboje pražimo. Ko je lepo rumeno, pomokamo, še moko malo popražimo, nato pa zalijemo z vodo. Ce želimo zelo čisto juho, jo pretlačimo, drugače pa jo kar pustimo. Vre naj pol ure, nakar ji prilijemo še mleko. Juho še solimo, po želji malo popopramo. Prav nazadnje ji primešamo raztepen rumeňjak ali smetano. Serviramo jo s popečenimi krušnimi kockami.

ZABELJEN POR

Poru porežemo zelenje dele in ga skuhamo v slanem kropu. Kuhanega odcedimo in zabelimo z drobtinicami, ki jih prej zarumemimo na masti ali olju.

POROVA ZLOZENKA

Pol kg pora, 1 kg krompirja, pol kg poljubnega mesa, sol, 5 dkg masti ali olja, pol do tri četrti litre vode ali zelenjavne juhe.

Por očistimo, operemo in zrežemo na koščke, debele za prst. Krompir olupimo in zrežemo na kocke, prav tako tudi meso. Vzamemo lonec ali visoko kozico, denemo vanjo nekaj maščobe in jo razgrevemo, nato pa zložimo vanjo por, meso in krompir menjaje v plast. Vmes sestavine solimo, če želimo, tudi malo popopramo. Nazadnje prilijemo vodo ali zelenjavko. Posodo dobro pokrijemo in kuhamo jed 1 ura do 1 ure in pol.

POR V SOLATI

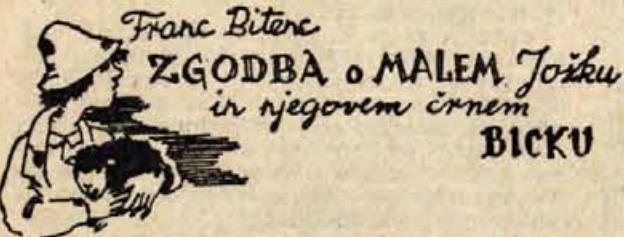
V slanem kropu kuhan por odcedimo, ohladimo in zabelimo z oljem in kisom.

Mlada rast

1+3=4 dobro / zradaostvo (1)
odlično (5) odlično (5) dobro (1)

MLADARAST

Franc Bitenc
ZGODBA o MALEM Jožku
in njegovem črnem
BICKU

Zdaj tudi Jožek ni mogel več jesti in je položil žlico na mizo. Doumel je, da se je zgodilo nekaj nenevičnega. Moralo je biti zelo hudo, ker še njegovemu Bicku grozi nevarnost. Popoldne je spravil oba, Crno in Bicka, v prazen svinjak. Prepričan je bil, da ju tam ne bo nihče iskal.

Velika noč je minila in moral bi iti spet v šolo. Toda pri večerji mu je rekel gospodar:

«Sole ne bo več. So jo zapri. Zdaj boš pasel.»

Ne, vesel ni bil preveč, pa tudi žalosten ne. V šolo se ni nikdar branil iti in učiteljico je imel kar rad. Ko pa je pomislil, da bo zdaj po ves dan lahko z Bickom, da se bo na paši podilo okrog njega deset mladih jagjet, da bo spet čakal na začaranoto kačo in bral svojo knjigo, je bila šola v hipu pozabljena. Spravil se je za peč in se ponodi prebijal ves v skrbeh, da ni morda že zaležal.

Zjutraj mu je gospodinja v taknila južino v žep, gospodar pa je odpril les in spustil trop na plano. Jožek je stal na dvoru, držal v roki sol in klical:

«Na, mala, na-na! Bicek mali, na, na, na!»

Sredi ovac, ki so mu menjale lizale sol z roke, se je počasi pomikal na cesto. Ko

je zmanjkal vabe, je stopil h kraju in nagnal drobnico naprej, sam pa zakoračil za njim. Bicek mu je zvest drobil za petami. Kmalu so minile zadnje hiše. Ob potoku, kjer je vodila cesta, so na vrbah zasrebrele mačice, med zeleno travo pa so kimali kozjim bradam podobni lapuhovi cveti. Jožek si je urezal ravno vrbovo vejo, jo omajil in si naredil piščal. Prvi zvoki so seveda veljali Bicku, ki se potem ves dan ni ganil od njega.

Cudno se mu je zdelo, da je gospodar popoldne prišel, odbral debeli ovci in ju odgnal po dolini, proč od vasi. Pa si ni delal skrbi iz tega, ampak čudno se mu je zdelo, kar mu je gospodar povedal. Italijani so odšli, v vas pa so prišli Nemci. Zdaj da bo še prav hudo. Ker ga je pastirček le gledal, se je mož nazadnje le domisil kako malo ga najbrž deček razume. Ko sta potem skušaj preštela trop, ga je Jožek odgnal domov.

Potem je teklo staro življenje svojo izvozeno pot naprej: vsako jutro in vsak večer je presteval ovce, ki jih je pasel čez dan. Knjige, ki mu je prejšnje leto tako zvesto služila, je zdaj pogosto odložil, da bi se lahko poigral z Bickom. Ta mu je najraje ležal zleknjen v narociju; le stežka je Jožku uspelo, da je svojega ljubljenca naučil muliti travo.

Miha Klinar:

Nagačivka

MALI SMUCAR TONCEK
RDEC JE KOT BALONCEK.
ROZNA JE RDECICA
MU PLANILA V LICA.
SMUCA SE PO BREGU,
A JE VSELEJ V SNEGU.
LE POGLEJTE GA,
BELEGA MOZA!
S TAKO GA ZBADLJIVKO
ZBADA VECJI ZIVKO.
TONCEK PA BREZ JEZE
KAKOR POLZ V BREG LEZE.
KO NA VRH DOSPEJE
SE CELO ZASMEJE.
KAJ OBRAZ BI KISLI!
TONCEK DALEC MISLI:
ZIVKO NAJ NAGAJA!
MOJSTRA DELA VAJA!
TONČKOV SMEH OBETA:
MOJSTER BOM ČEZ LETA!

Jože Varl:

UKRADENO MESO

V malo kočici kraj gozda sta pred davnimi časi živel pes in mačka. Prav prijetno sta se razumela in nikdar se nista prepriali. Pes je hodil na delo, mačka pa je doma kuhalila in predla. Neko soboto je pes prisnel domov velik kos mesa. Pokazal ga je mački in dejal: »Jutri je nedelja in imela ga bova za kosilo.«

Spravil je meso v kuhinjo in odšel v svoj kot spati. Tudi mačka je šla, toda zaspasti ni mogla. Zadišalo ji je meso in bi ga najraje kar takoj sama pojedla. Stisnila se je v svoj kot in se delala, kakor da spi, obenem pa budno pazila, kdaj bo pes trdno zaspal.

Ko je začutila, da pes spi, se je splazila s svojega ležišča v kuhinjo. Luči ni prizigala, temveč je kar v temi tipala za mesom. Pri tem pa se je sij dogodila nezgodba. Z repom je zadel ob lonec na omari in ga zbilja na tla. Pes je nenaden zvenket prebulil in planil je iz sna naravnost v kuhinjo. Mačka je imela le še toliko časa, da je vzelka ukradeni kos mesa in se z njim potuhnila v kot. Pes je prav tako tipal v temi in ni viden ničesar. Tedaj je zagledal v kotu dva žareča oglja. Misil je, da je mačka pozabila tamkaj žerjavico. Sel je tjakaj, da bi žerjavico razpihal in prižgal svetlico. Toda v kotu ni bilo žerjavice. Bila je le mačka, ki se je v temi zelenkasto svetile oči.

Komaj je pes pritaknil svojo tačko proti lučkam, je mačka misilka, da jo je ujet. Pihnila in skočila je vanj z vso silo.

Revezu psu se je nenadoma počedila kri iz gobčka. Urnih kračjo je uevri javkajoč iz hiše in si do zore ni upal nazaj. Spoznal je, da ga je mačka grdo prevarala.

Medtem pa je mačka s lastjo pojedla ukradeno meso in sita šla spati. Trdno je zaspala. Ob

jutranjem svitu pa se je tudi pes opogumil. S strašnim lajanjem je planil v kočo in prebulil kradljivko iz prelepega sna o samih svinjskih kračah. Prestrašeno je planila skozi okno naravnost na sosedovo drevo, tam uslučila hrbet in pihala vsa jezna na psa. Pes je še nekaj časa pod drevesom lajal nanjo in se na vso moč jezil, nato pa je šel nazaj v kočo. Od tistega časa ne mara več kradljiv mačka. Mačka tudi ni upala nazaj v kočo, psov se pa še danes boji. Pred vsakim spleza na drevo, ker misli, da laja nanjo prav tisti pes, kateremu je ukrala slastno meso.

ŠTUDIJSKA ALI PIONIRSKA KNJIŽNICA

OD 1150 JANUARSKIH OBISKOVALCEV STUDIJSKE KNJIŽNICE V KRAJNU JE BILO 563 MLAJSIH OD 15 LET — NAJ PIONIRJE ODVRACAMO OD KNJIG? — PIONIRSKO KNJIŽNICO BO TREBA ČIMPREJ USTANOVITI

nemogoče zaradi otrok, ki jim seveda njihove živahnosti in neprestanega nemira ne more nihče zameriti.*

Leta 1950 je bila v Kranju ustanovljena Studijska knjižnica. Namen te ustanove je, da zbira in hrani vso domačo in tujo leposlovno, strokovno in znanstveno literaturo, izposaja knjige in časopise, skratka, da širi znanost med gorenjskimi ljudmi. V tem času so arhiv v Studijski knjižnici dosegli izpopolnili. Hkrati se je povečal tudi obisk. V letu 1954 je Studijsko knjižnico v Kranju obiskalo 1721 ljudi, 1955. leta 4637 in 1956. leta 9015 ljudi. Samo v januarju letos je bilo v Studijski knjižnici 1150 ljudi, ki si je izposodilo 1217 knjig. Vse to kaže, da obisk stalno raste. Med obiskovalci je največ mladine. Kranjskim študentom omogoča knjižnica lažji študij, saj se jim ni treba voziti v Ljubljanske knjižnice. V zadnjem času pa dobiva uprava Studijske knjižnice vse pogosteje pritožbe, da v teh prostorih ni moč študirati, da ni takega miru kot v študijskih knjižnicah mora biti. Od 1150 obiskovalcev v januarju je bilo 928 mladine, od teh pa le 365 študentov, 563 obiskovalcev pa je bilo takih, ki še niso dopolnili 15 let.

Vsekakor smo lahko veseli, da kažejo pionirji toliko veselja do knjig, pozdravimo lahko njihovo zanimanje za literaturo, ki prav gotovo samo vzgojno vpliva na njene. Toda — Studijska knjižnica zanje ni ravno najprimernejše zbirališče, ker zelo motijo starejše obiskovalce, ki se v študiju sprito nemira ne morejo poglobiti.

Pred dnevi je Kranjsko akademsko društvo poslalo upravi Studijske knjižnice pritožbo, kjer med drugim pravijo takole:

»Studijska knjižnica je sedaj na razpolago vsem, čeprav nekateri ne izpolnjujejo počajev. Tu mislimo na predšolske otroke, učence osnovnih šol in dijake nižjih razredov g'mnazije. Le-ti z nedisciplino ovirajo resen študij. Tako/se otroci zadržujejo v čitalnici le 5 do 10 minut (razen redkih izjem), s čemer onemogočajo resno delo. Študentje, ki so že obiskovali čitalnico, se je sedaj izogibajo in tudi drugim zainteresiranim kolegom odsvetujejo obisk. To je tudi razlog, da vidimo v naši čitalnici le redkokdaj študenta, ki bi se pripravil na izpite...«

Res je, da je v 22. členu pravil, ki jih je upr. odbor Studijske knjižnice pred dnevi sprejet, rečeno, da je knjižnica dostopna vsakomur, ki dopolni 15 let. Toda, ali naj uprava knjižnice čez noč zabrani vstop otrokom? Naj jim odsvetuje poseganje po knjigah? Slepko prej pa bo res morala dosledno uveljaviti pravila in prepovedati vstop vsem mlajšim od 15 let, sicer knjižnica ne bo več opravljala svojega poslanstva.

Do sedaj se je že zgodilo, da so morali odsloviti pionirje, ker je bilo premalo prostora za starejše. Vsi starejši prosijo in upravičeno zahtevajo, naj jim vendarle omogočijo mir in ne pustijo hoditi pionirjev v knjižnico. Nekdo izmed obiskovalcev je v knjigo povhal in pritožb napisal tudi takole: »Studijska knjižnica bi sprito svoje urejenosti še bolj služila svojemu namenu, če bi se dalo v njej res intenzivno delati. To pa je v glavnem

Otrok je v Studijski knjižnici iz dneva v dan več, zlasti pa jih je veliko o počitnicah. Problem bo moč urediti le z ustanovitvijo pionirske knjižnice, ki jih v nekaterih mestih že imajo. Seveda stvari ni mogoče rešiti kar čez noč, ker moramo pač upoštevati, da v Kranju sploh primanjkuje prostorov (tudi za nekatere druge ustanove, za obrtnike itd., itd.); vendar pa se je stvari treba resnejše lotiti, kajti sicer bo postala Studijska knjižnica samo sebi namen in ne bo več mogla opravljati svoje naloge.

Lj.

**GLAS
GORENJSCHE**

ZBOROVANJE KNJIŽNI
CARJEV V KRAJNU

Občinski Svet Svobod in prosvetnih društev Kranj je zaključil Prešernov teden z zborovanjem knjižničarjev. Najboljšim knjižničarjem v občini so podeli tudi nagrade.

Vprašamo se, ali spada ta intimna slovesnost v Prešernov teden? Da. Pisatelj Miško Kranjc je z besedami, ki so bile lahko vzor neizmetnene, iskrene in doživete ljubezni do pesnika opozoril naše knjižničarje, da so prav Poezije tisto osrednje delo, m'mo katerega ni mogel noben pisec, noben Slovensec skočiti dobro v srcu mislite.

**NA GOSPODARSKEM RAZ-
STAVISCU V LJUBLJANI
BO LETOS 6 MEDNARODNIH
SEJMOM**

II. sejem mode in usnjarstva z mednarodno udeležbo in revijo sodobnega oblačenja od 30. marca do 7. aprila 1957; sejem prometnih sredstev z mednarodno udeležbo od 25. maja do 2. junija 1957; II. mednarodni sejem embalaže od 29. junija do 7. julija 1957; II. jugoslovenski eksportni sejem od 3. do 11. avgusta 1957; III. mednarodni vinski sejem od 4. do 15. septembra 1957; IV. mednarodni sejem radia in telekomunikacij — ki bo v času od 20. oktobra do 3. novembra 1957.

**OBČNI ZBORI TERENSKIH
ORGANIZACIJ ZB V
JESENISKI OBČINI**

Delo Občinskega odbora ZB Jesenice se je razvijalo lani preko 12 krajevnih organizacij. Eden najuspešnejših občinskih zborov krajevnih organizacij je bil na terenu Javornik. Tu je bila vidna dobra povezava članov Zveze borcev z vsemi ostalimi krajevnimi organizacijami, posebno pa z ZROJ, mladino itd. Tudi terenske organizacije Podmežaklja, Plavž, Planina pod Golico in nekatere druge so pokazale na občinskih zborih pozitivno b'lanco svojega dela. Nekoliko drugače je potekal občinski zbor krajevne organizacije v Žirovnic, ker so tu obravnavali razne osebnosti, ki ne sodijo na občinem zboru. Na občinem zboru terena Blejska Dobrava pa so ugotovili, da v blagajni ni tistega denarja, o katerem so potekali na občinem zboru. Na občinskih zborih se je na splošno pokazalo, da so dobro delale nekatere komisije, ki so reševali trenutne probleme kot skrb za borce ter otroke padlih borcev ipd. Pri komisiji za zbiranje zgodovinskega materiala pa ni bilo opaziti začelenih uspehov. Menijo, da je temu vzrok občinski odbor Zveze borcev, ki v preteklem letu ni sklical nobenega sestanka, kjer bi govorili o teh vprašanjih.

U.

NAČRTI ZA CESTNO OMREŽJE V KRAJNU

Izpeljava Jelenovega klanca je predvidena za gimnazijo in soščem, nova tranzitna cesta pa ob vznožju Smarjetne gore

Z razvojem industrije in cestnega gospodarstva se nenehno stopnjuje tudi obremenitev cestnega omrežja. Dosedanje ceste marsikje ne ustrezajo več sodobnim zahtevam prometa. Graditi bo treba nove in obnavljati že obstoječe prometne žile.

V zadnjem desetletju se je tudi premet skozi Kranj močno razmehnil. Na kratko smo že poročali, da je Občinski ljudski odbor pred dnevi razpravljal o ureditvi cestnega omrežja na območju mesta in v zvezi s tem sprejel nekatero skelepe.

Skozi Kranj vodi zvezna cesta Ljubljana — Podkorjen, ki je izredno obremenjena. Razen tega ima na odseku Jelenovega klanca velik vzpon in je zaradi ostrega ovinka pri Lenardicu in ob savskem mostu nepregledna. Promet z vprežnimi vozili je že nekaj let dovoljen samo v eno smer. Zaradi tega je Občinski ljudski odbor že v oktobru 1954. leta naročil pri Projektnem biroju Kranj idejni projekt za tranzitno cesto in ostalo cestno omrežje v mestu. Ta projekt je kot začasno rešitev predpeljal predor pod soščem s izhodom pred tovarno »Sava«. Tu naj bi se cesta priključila bodoči tranzitni cesti, ki bi prepeljala čez Kokro v smeri proti blejski cesti.

Ta projekt ni bil sprejet. Podjetje »Projekt« — nizke zgradbe v Ljubljani je sestavilo novega, ki predvideva začasno tranzitno cesto v dveh variantah. Po prvi naj bi zmanjšali

le ovinek pred savskim mostom in s poglobitvijo ceste ublažili vzpon. Druga varianca predvideva preložitev Jelenovega klanca

beležka

OTROCI NAJ CAKAO ZARADI BIROKracije?

Na osnovni šoli in v nižji gimnaziji v Kranj. gori pripravljajo ustanovitev mlečne kuhinje. Soški odbor, ki je zasedel 7. februarja, je ugotovil, da je kuhinjo moč že odpreti. Mleko v prahu in sir — oboje je že v šoli, prav tako posoda in denarna sredstva. Starši načandno vedo, kolikšne prispevke bo treba plačevati. Kuharica čaka. Prostor je zagotovljen. Zakaj ne začne moč?

Zapreka je prostor. V šoli namreč za kuhinjo ni prostora, pač pa so ga našli v bližnjem poslopju, 30 m od šole. Toda v tem prostoru je stranka. No, tudi za stranko so našli novo stanovanje. Rešitev je zdaj preprosta: stranka se izseli — kuhanja se vseli.

Da, stranka bi se tudi rada izselila, vendar si tega ne upa storiti brez odločbe pristojne stanovanjske komisije na Jesenicah. Zaradi koščka papirja, ki ga ni in ni z Jesenic, ostaja 318 otrok vsak dan brez tople malice. Pa recite, če to ni birokracija?

J. S.

tako, da bi cesta potekala po robu za sodičem in gimnazijo in bi se pri Bežkovu vilu priključila blejski cesti. Tlakovano vozilce bi bilo v obeh primerih 7 metrov široko. Za obojestranski vprežni promet bi služil dvakrat po 2,5 metrov širok pas, na vsaki strani ceste pa bi zgradili še hodnik za pešce. Sedanja Koroška cesta bi se na ta način močno razbremenila, ostala bi mirna mestna žila brez hrupnega prometa.

Za gradnjo nove definitivne tranzitne ceste je prav tako več variant. Uprava za ceste LRS se bo do maja letos odločila za eno od naslednjih dveh smernic: a) odcep z zvezne ceste v smeri Drulovka, Huje, Klanc, novi most »Vino« Kranj, Prahova vila, blejska cesta; b) odcep z Labor, ki bi šel ob vznožju Smarjetne gore preko Struževga in se v Naklem spojil z zvezno cesto.

Občinski ljudski odbor Kranj je kot začasno uredil Jelenovega klanca osvojil predlagano traso za gimnazijo in Bežkovo vilu, za katero bo naročil dejanski projekt. ObLO se je tudi odločil, naj bi nova tranzitna cesta potekala pod Smarjetno gorico. Tu bi se namreč izognila mestnemu področju.

Za novo avtobusno postajo, ki bo treba zgraditi prej ali slej, je zdaj predviden prostor pred Okrajnim ljudskim odborom, Sindikalnim domom in I. gimnazijo, kjer se križajo ceste iz smeri Kranj — Jesenice — Kamnik in Jezersko. Področje Beksel in Zularja pa bosta vključeni v zazidalno območje, če bo Uprava za ceste LRS soglasila s sedanjo urbanistično zamislio Kranja.

III. REPUBLIŠKI POKALNI TURNIR V NAMIZNEM TENISU NA JESENICAH

Preteklo soboto in nedeljo je bil odigran na Jesenicah III. republiški pokalni turnir v namiznem tenisu, ki so se ga udeležili najboljši igralci iz raznih krajev Slovenije: Odred, Ljubljana, Triglav, Jesenice, Kemičarje iz Hrastnika, Litija in Fužinar iz Ravne.

REZULTATI: moške ekipe: 1. Ljubljana, 2. Odred, 3. in 4. Triglav in Jesenice; ženske ekipe: 1. Triglav, 2. Ljubljana, 3. in 4. Triglav II in Jesenice; moški posamezno A kategorija: (32 tekmovalcev) 1. Teran, 2. Kern, 3. in 4. Kocijan in Podobnik; moški posamezno B kategorija: (30 tekmovalcev) 1. Korbbar (Jesenice), 2. Ojsteršek (Hrastnik), 3. in 4. Mahlin (Ravne) ter Vovk (Jesenice).

Zenske posamezno: 1. Trampuž (Ljubljana), 2. Plut (Kranj), 3. in 4. Teran ter Pogačar; moške dvojice: 1. Podobnik — Tigerman (Odred), 2. Tomažič — Kern (Ljubljana), 3. in 4. Teran — Zezrina (Kranj) in Petrovič — Cesen (Kranj); ženske dvojice: 1. Plut — Teran (Kranj), 2. Trampuž — Pogačar (Ljubljana), 3. in 4. Dolenc — Jernejčič (Kranj) ter Zaingerl — Vanče (Ravne); mešane dvojice: 1. Teranova — Zezrina (Kranj), 2. Pogačarjeva — Tomažič (Ljubljana), 3. in 4. Teran — Plut (Kranj) in Kern — Trampuž (Ljubljana). U.

**STEFE JE BIL NA
JAHORINI „STARİ STEFE“**
V torek smo se srečali v Tržiču s Stefetom in Dornikom, tržiškima smučarskima »sasama«, ki sta se pravkar vrnila s smučarskega državnega prvenstva, ki je potekalo pretekli petek, soboto in nedeljo na Jahorini.
Janko — vedno dobre volje, je rad pokramljal in povedal nekaj vtipov z letošnjega prvenstva.

Nekateri smučarski strokovnjaki Stefeta zadnji dve leti niso šteli med našo alpsko elito. Stefe se namreč leto dni ni pojaval na snežnih poljanah, zlomil si je nogo in jo nosil 8 mesecov v mavcu, tako da so nekako kar pozabili nanj. Letos tudi nanj niso računali, vendar je bil Stefe spet »starí Stefe« in tako presenil vse tiste, ki so delali račune brez krmarja.

»Z menoj niso več računali, ne vem zakaj. Kot ste lahko zvedeli, pa sem jih vse „namazal“« je pripovedoval očitno dobre volje in zadovoljen z uspehom na letošnjem državnem prvenstvu, saj je odnesel v Tržič dve najvišji državni lovoriki v slalomu in veleslalomu.

»Tudi v smuku se ne bi dal ugnati v kozji rog, če ne bi oba z Dornikom napačno mazača. Računala sva, da bo sneg bolj južen. No, pa ni šlo. Uštelva sva se!«

Stepe je postal v Bosni močno popularen. Štirinajst dni pred pričetkom tekmovalj za državno prvenstvo je treniral bosenske tek-

movale. Staro in mlogo na Jahorini in okoliči ga pozna. Janko je postal zanje smučarski pojem. V razgovoru je tudi dejal, da so bosenski smučarji zadnji leta precej napredovali, saj imajo mnogo boljše pogoje za trening kot naši smučarji. Razen žičnice na Jahorini bodo sedaj začeli graditi tudi žičnice na Trebevič, v neposredni bližini Sarejeva.

»Stepe, danes bo smučarsko tekmovalje v Italiji. Kako to, da ni tebe med našo elito?« Za naše tekmovalce, ki bodo tekmovali v Italiji, so bila potna dovoljenja pripravljena že pred državnim prvenstvom, name pa očitno ni več računal!«

Toda Stefe še ni za staro šaro...

I. A.

KRANJCANI PREMAGALI JESENICANE

V ponedeljek popoldan se je pričelo v sindikalni dvorani »Iskre« v Kranju prijateljsko pokalno šahovsko tekmovalje na 35 deskah med kranjskimi in jesenickimi šahisti. Ob prvem srečanju so zmagali kranjski šahisti z 18,5 : 16 točk. Skupno bodo tekmovali 17 krat izmenično na Jesenicah in v Kranju. Ob zaključku tekmovalja pa bo zmagovalce prejel lep pokal Okrajnega odbora SZDL Kranj. Tekmovalje je organizirano, da se bodo izboljšali in poglobili odnos med kranjskimi in jesenickimi šahisti.

C.

LETOS SE BOLJ V SIRINO

Pretekli teden je Namiznoteniška podzveza za Slovenijo sklical posvetovanje vseh predstavnikov namiznoteniških klubov in sekocij

na Gorenjskem. Razprava se je sukala o bodočih tekmovaljih na Gorenjskem. Namizni tenis se bolj in bolj širi po krajinah in v vseh Gorenjskih. Dočim je bilo šani spomladi v gorenjski ligi 18 ekip, jeseni 28, jih bo letos tekmovalo že 36. Vsaka skupina: jesenicka, tržiška in kranjska bo imela po dve ligi, prvo in drugo, ločeno po kvaliteti. Sestava prvih lig v vseh treh skupinah bo ostala skoraj nespremenjena, v drugih ligah pa bo nastopilo

ROMAN
SLIKANICA
ZANIMIVOSTI
FILM

ZADNJA STRAN

MIMI
MALENŠEK
KONIČ

VIGENCI 13 ROMAN

"Tega ne bi zmogla," je resnobno odvrnil stric. "Mislil sem samo, da bi Globočnik vzel obo vigence v najem. Nečaka ima v hiši, siroto po rajni sestri, fant ima dedičino in Globočnik bi mu rad pomagal na noge. Lahko bi šlo, stari, ki ima vsevsozdobne dobre zveze, bi poleg svojega prodajal še njegovo blago. Najemnina bi nesla toliko, kolikor je treba zate in za Aleša. Pozneje bi morebiti... toda o tem je še prezgodaj govoriti."

Ana je v stričevih besedah zaslutila nekaj, kar ji ni bilo všeč. Napeto je vprašala:

"Kaj bi bilo pozneje?"

Stric jo je ošnil z nejevoljnim pogledom. "Rekel sem, da je o tem še prezgodaj govoriti," jo je zavrnil odrezavo. "A saj bo Aleš kmalu polnoleten!"

Stric je namršil košate obrvi. "Saj vendar veš, da fant ne bo nikoli kovač!"

"Lahko bi bil," je rekla Ana. Ne, ni si mogla misliti, da bi Aleš ostal v šolah in zapustil dom. Ko bo polnoleten, lahko prevzame kovačnice. Če bi imel denar, bi že drugi delali zanj. Saj je vendar kot pribito, da Gašperinov gospodar mora biti kovač! "Še kot otrok je rad stal v vigencih in koval," je rekla čez čas.

"Otroško veselje še nič ne pomeni," jo je zavrnil stric. "Zanj bo najbolje, če bo študiral naprej. Kovačka res ni slaba, toda fant nima podlage. Tudi je premlad, da bi speljal ta voz v klanec. Ti in Miklavž mu nič ne vtepjata v glavo, da je rojen za kovačijo, drugače sam ne bo vedel, kaj je zanj najbolje. Mlad človek se da tako lahko zavesti. Saj tudi jaz nisem vedel, kaj je zame prav, pa sem še danes hvaležen rajni materi, ki so mi dobro svetovali."

Ana ga je začudeno pogledala, nikoli doslej ji še ni omenil tega, kar je vedela zdoma, da je bila mati tista, ki ga je spravila v semenisce. Baje je hotel v mladosti na dunajsko vseučilišče, pa se je vdal materinim prošnjam. Motno je zaslutila, da je morebiti zato tako trd, ker je bil v mladosti premehak. Morda zato sovraži božjepotna romanja, ker je mati zanj hodila po božjih poteh in po golih kolenih drsal obrok oltarjev. — Ni dolgo mislila na to, preveč jo je skrbel dom in brat se ji je smilil. Nenadoma se je v njej prebudila zatrta materinska ljubezen, ki jo je čutila do njega, ko je bil še otrok in živo ji je vstal v spominu dan, ko je mali ležala togo in mrtva na postelji, njej pa so položili v naročje malega brata. Ko je doraščal in se naučil govoriti, jo je nekoč poklical: "Ma-ma!" Takrat je otroka prižela k sebi in mu s solznimi očmi prigovarjala: "Reci mi Ana! Ne mama, Ana reci!" Imel pa je že štiri leta, ko so ga navadili, da jo je klical po imenu. Potem je rastel pred njenimi očmi. Vsak večer ga je nosila v posteljo in sedela pri njem, dokler ni zaspal. Ko so ji ga vzeli in ga poslali v šole, je večkrat skrivaj jokala, tako ji je bilo dolgčas po dečku. Zdaj naj pa ostane sama...

"Kdo pa bi prevzel domačijo, če bi ostal Aleš v šolah?" je vprašala po dolgem molku.

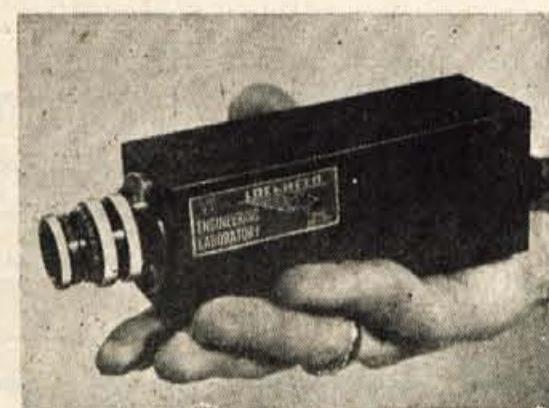
"Hm, ne vem. Končno bi lahko prodali," je premišljeno odgovoril stric.

Siroko je razprla oči, v tem hipu je spregledala stričeve namene.

"Ali bi Globočnik rad kupil?"

Stric jo je prizadeto pogledal.

"Nič nisem rekel. Toda če bi prodali, bi ostalo toliko, da bi fant lahko doštudiral in tudi ti bi bila preskrbljena. Potem lahko ostaneš doma, ali greš kam drugam, morebiti — v samostan."

Desno: predsednik republike maršal Tito pred TV aparatom, izdelkom IJubljanske tovarne »Telekomunikacije«. Zgoraj: najmanjša televizijska snemalna kamera na svetu služi za ugotavljanje napak v delovanju letal, ki jih s prostim očesom ne bi opazili.

Oddajna antena zagrebške TV postaje.

TELEVIZIJA

Televizijski snemalec na lanskoletnem zagrebškem velesejmu.

Televizijsko uporabljajo tudi v oborožitvi sodobnih armad. S televizijskim aparatom v poveljniškem bunkerju je mogoče ob vsakem času, tudi ponoči, ugotoviti položaj v prednjih bojnih črtah.

ZGODOVINSKI IN DRUGI PAPERKI

Z leta in pričad - II -

Z GORENJSKE

Pokrajina, v kateri se je rodil in živel, je Gorenju izobilovala njegov značaj. Trd je kot skal, pod raskavo skorjo pa utrijetje plemenito srce in se ti kaj hitro pridobi, če znaš občevati z njim. Zvijača, hincavčino in zahrhnost gorenjski kmet sovraži, ljubi pa odkrito besedo, ker je sam tak in ima na ježku to, kar nosi v srcu. Gorenje je rad vesel, dovrzen za napredok, čeprav je včasih pri tem previden in nezaupljiv. Lepa beseda najde pri njem lepo mesto, z nasiljem pa naletiš pri njem na odporn, kakršnega ne bi pričekoval. Pokazalo se je to v zadnji svetovni vojni, odporn proti krivici in nasilju pa je bil lasten Gorenju že od nekdaj, o čemur priča upor gorenjskih kmetov leta 1515, ko so med drugim razdejali blejski grad. Prav tako srčne in uporne so bile Gorenjke. Nastop pogumnih Blejčev za časa francoske okupacije v letih 1809 do 1813 je živa priča o tem.

Neprestane vojne in vzdrževanje upravnih oblasti v zasedenih pokrajinalah so Francijo denarno popolnoma izčrpale. Ker tudi dotok davkov ni bil reden, je francoska vlada sklenila zapleniti po številnih cerkvah dragocenosti in jih uporabiti za svoje namene. Ta usoda je pretila tudi cerkvici na Blejskem otoku, novico o tem pa je domačinom prinesel trgovec Jakob Klinar, pd. Petran. Po nasvetu prebivalcev iz vse okolice je blejski župan Ignacij Novak z dvema odpolscema nesei guvernerju v Ljubljano prošao, da bi vlada odstopila od te na-

mere. Prošnja je bila zavrnjena.

Lepega dne sta prišla na Bled francoski davkar in ljubljanski zlatar, ki naj bi popisal in ocenil dragocenosti. Tedaj pa so nastopile Blejke. Tri so pohitile v zvonček in pričele zvoniti plat zvona. Kot iz pamja so se vsule Blejke iz svojih hiš, oboroženi s cepci, kuhalnicami, burklami, tolkači in drugim orodjem. Ena so obkolile davkarja in zlatarja, druge pa odrnile od brega čoln, s katerim naj bi se peljala na otok. Pomesrečil se jima je tudi drugi poskus, ko sta naslednji dan s pomočjo gozdarja in osmih ozočnikov hotela dosegli svoj namen. Zenam, na katere je streljal gozdar, so priskočili na pomoc fantje in možje. Tekla bi kri, da nista mirila župan in tajnik in da se ni davkar z vsem spremstvom umaknil na grad.

O tem dogodku je davkar poslal v Ljubljano lažno poročilo, če da so ga napadli moški, preoblečeni v ženske. Poročilo pa je poslal tudi radovljiski sodnik in v njem pojasnil, da je kriv upora davkar s svojim surovim nastopom. Vlada, ki ni hotela vzbuditati javnega upora, je 3. aprila 1813 poslala na Bled pismo, v katerem je bilo Blejcem naročeno, naj cerkvene dragocenosti na otoku ocenijo sami in pošljajo protivrednost v denarju ali pa vsaj dolžno pismo. Pismo so Blejci poslali, denarja pa najbrž nikoli, ker so Francozzi po hudem porazu v Rusiji že jeseni morali zapustiti Kranjsko deželo.

49. Takrat v Zagorju še niso kopali premoga, ki je danes življenske važnosti za ta kraj. Pomembno pa je bilo Zagorje kot savsko pristanišče. Vse blage, namenjeno za Gorenjsko, so izkrcali tukaj in ga nato preko Izlak in Trojan prepečljali z vozmi v Kamnik, Kranj in drugam. Sava je bila tedaj najvažnejša prometna žila, ki je povezovala vse Balkan.

50. Zato ni čudno, če so v tem času evelce v Zagorju gostilne: Saj se je vsak pošteno okrepljal in založil, preden je odšel na dolgo pot po Savi.

Na spodnjem koncu Zagorja, tik ob Savi, je stala gostilna, ki je bila namenjena samo gospodskim gostom. Tja je proti večeru prišel nek tujec v francoski opravi. Oštirju se je zdel znan, nekje sta se že moralna srečali.

51. Gospodu Brnjaču — za tega ga je gostilničar spoznal — ni bilo to srečanje nič kaj pri srcu. Pred več leti mu je gostilničar Medved v Celju posodil precejšnjo vsoto denarja, ki ga je Brnjač pod taknil Nandetu-Grbgi, da ga je lahko spravil s potu in mu prevzel njegovo dekle. Denarja pa Medvedu ni vrnil, ampak ga je raje pustil pri račnih drugih gostilničarjih — kako, to je menda vsakemu jasno.

52. Groga je po tistem dogodku v Celju moral v vojsko, kjer je prišel pod Brnjačovo komando. Tu mu ni bilo zdržati, zato je dezertiral in postal rokovnjač.

Da srečamo Brnjača sedaj v francoski opremi, se nam pri njegovem značaju ne more zdeti čudno. Tudi se ni več pustil zmerjati za Brnjača, sedaj je bil Verbas.